

SENAT
506/05.07.2018

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România

Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80

Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1037A/2018

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
RĂGISTRATURĂ JURISDICȚIONALĂ
NR. **5321** / **05 JUL 2018**

Domnului

Călin Constantin Anton POPESCU-TĂRICEANU

Președintele Senatului

SENAT
PREȘEDINTE
Nr. **1756**
Data **05.07.2018**

506/2018

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Președintele României referitoare la neconstituționalitatea Legii privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 10 iulie 2018 (inclusiv, în format electronic *Word* la adresa de mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 18 iulie 2018.

Vă asigurăm, domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

Președinte,

prof. univ. dr. Valer DORNEANU

ROMÂNIA

Administrația Prezidențială - Cabinetul Președintelui
CP1/ .....1121..... / 04.07.2018

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 1037A/1 2018

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICȚIONALĂ

NR. 5310 / 04 JUL 2018

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

012 13 50

București, iulie 2017

Domnului VALER DORNEANU

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, formulez următoarea

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

asupra

Legii privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative

Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative a fost transmisă de către Parlament Președintelui României, în vederea promulgării, la data de 16 iunie 2018. Considerăm că legea menționată încalcă prevederile art. 1 alin. (4) și (5), art. 16 alin.(1), și art. 61 alin. (1), 135 alin. (1) și alin. (2) lit. a), b), d) și g), ale art. 136 alin. (3) și (4), art. 138 alin. (1) și (2), ale art. 140 alin. (1) din Constituție precum și ale art. 147 alin. (4) din Constituție, pentru motivele arătate în cele ce urmează.

I. Motive de neconstituționalitate extrinsecă. Prin obiectul său de reglementare Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative încalcă prevederile art. 1 alin. (4) coroborate cu cele ale art. 61 alin. (1) din Constituție

Prin legea supusă controlului de constituționalitate se înființează Fondul Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A. (FSDI), persoană juridică română organizată ca societate pe acțiuni, în conformitate cu prevederile Legii societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale actului său constitutiv.

În jurisprudența recentă, Curtea Constituțională a statuat că înființarea unei societăți pe acțiuni prin lege ca act al Parlamentului „dă expresie unei operațiuni juridice cu caracter individual, aplicabile, prin definiție, numai unui singur caz expres determinat, creând o societate cu un singur acționar supusă regulilor prevăzute de Legea societăților nr. 31/1990, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1066 din 17 noiembrie 2004”. (Decizia nr. 249/2018).

Totodată, potrivit aceleiași decizii, conform art. 191 alin. (1) din Codul civil persoana juridică de drept public se înființează prin lege. La alin. (2) al aceluiași articol se prevede că: „Prin excepție de la dispozițiile alin. (1), în cazurile anume prevăzute de lege, persoanele juridice de drept public se pot înființa prin acte ale autorităților administrației publice centrale sau locale ori prin alte moduri prevăzute de lege”. Analizând sfera de aplicare a acestor dispoziții, Curtea Constituțională a reținut că alin. (1) al art. 191 din Codul civil se referă la autoritățile și instituțiile statului și la unitățile administrativ-teritoriale, toate acestea exercitând prerogativele puterii publice, iar alin. (2) al art. 191 din Codul civil „se referă la operatorii economici, partidele politice etc., respectiv la persoane juridice care sunt calificate de drept public prin prisma scopului și obiectului lor de activitate, prestând, spre exemplu, un serviciu de interes public/general, administrând bunuri proprietate publică etc.”.

Din faptul că statul are calitatea de unic acționar pe toată durata existenței FSDI, iar scopul înființării FSDI este acela de a dezvolta și finanța din fonduri proprii și din fonduri atrase proiecte de investiții rentabile și sustenabile rezultă că FSDI este o societate ce va desfășura o activitate comercială, persoană juridică de drept public în sensul art. 191 alin. (2) din Codul civil. Prin urmare, înființarea unei societăți pe acțiuni trebuia realizată printr-un act al autorităților administrației publice centrale, iar nu prin lege.

Așadar, instituind prin lege înființarea FSDI Parlamentul a nesocotit dispozițiile art. 1 alin. (4) din Constituție în componenta sa referitoare la separația puterilor în stat, reglementând într-un domeniu ce ține de competența de reglementare a autorităților administrației publice centrale sau locale, viciu de

natură să antreneze - conform jurisprudenței instanței constituționale - neconstituționalitatea legii în ansamblul său. (Decizia nr. 308/2012). Referirea din titlul legii criticate și la „*modificarea unor acte normative*” nu schimbă această stare de lucruri, întrucât modificările aduse Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 159/1999 privind înființarea Companiei Naționale „Loteria Română” S.A., respectiv Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 199/2000 privind înființarea Companiei Naționale „Imprimeria Națională” S.A. sunt simple modificări de corelare legislativă devenite necesare ca urmare a înființării Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții.

În jurisprudența sa Curtea Constituțională a stabilit că exercitarea arbitrară de către Parlament a competenței sale de legiferare, prin adoptarea de legi în domenii ce revin în exclusivitate în competența decizională a autorităților administrative concretizată în acte normative cu caracter infralegal (administrativ) încalcă și dispozițiile art. 61 alin. (1) din Constituție, cu riscul de a transforma legiuitorul în autoritate publică executivă (Decizia Curții Constituționale nr. 777/2017).

II. Motive de neconstituționalitate intrinsecă

1. Prin obiect, scop, strategia investițională, modul de selectare a conducerii și modalitatea de înstrăinare a acțiunilor sau activelor din proprietatea FSDI, Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative încalcă prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție

a) Art.1 din legea dedusă controlului de constituționalitate prevede: „(1) Se înființează Fondul Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., denumit în continuare FSDI, persoană juridică română organizată ca societate pe acțiuni, în conformitate cu prevederile Legii societăților nr.31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale actului său constitutiv. (2) FSDI este deținut în întregime pe toată durata sa de funcționare de către statul român. Drepturile și obligațiile izvorâte din calitatea de acționar unic al FSDI sunt exercitate, în numele statului român, de către Ministerul Finanțelor Publice.”

Norma prevăzută la art. 1, ce reglementează organizarea și funcționarea FSDI prin raportare exclusivă la prevederile Legii societăților nr. 31/1990 și la cele ale legii criticate este lipsită de previzibilitate, fiind astfel încălcate dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție, întrucât exclude de la aplicare orice alte reglementări specifice pieței de capital sau fondurilor de investiții. Astfel, FSDI va funcționa fără să se supună vreunei norme prudențiale emise de Autoritatea de Supraveghere Financiară sau de alt for statal care să-i controleze soliditatea, deși patrimoniul său va include societăți de interes strategic. Natura juridică imprecisă a FSDI ce nu este calificat în mod expres ca reprezentând un fond guvernamental din administrația publică, accentuează neclaritatea normei

care, nu numai că înlătură de la aplicare Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, ci și orice alte dispoziții în materie.

De asemenea, legea criticată este neclară și sub aspectul lipsei oricăror mențiuni referitoare la monitorizarea FSDI de către orice altă autoritate, inclusiv de către Eurostat pe perioada existenței acestuia. De asemenea, în conturarea regimului juridic al FSDI nu se regăsesc trimiteri referitoare la normele europene incidente și obligatorii pentru desfășurarea activității unui astfel de fond.

Totodată, lipsa de previzibilitate și claritate a cadrului juridic aplicabil FSDI este întărită și de prevederile art. 4 alin. (1) din legea criticată. Având în vedere că în temeiul acestor dispoziții strategia investițională a FSDI se aprobă de către Guvern, Eurostat poate considera această competență a Guvernului drept un criteriu de încadrare a fondului în categoria fonduri guvernamentale, cu consecința impredictibilității derulării activității FSDI. În acest sens a fost și punctul de vedere al Guvernului, care a indicat criteriile în funcție de care fondul poate fi astfel calificat - inclusiv acel criteriu ce vizează orice intervenție guvernamentală asupra activității FSDI.

Având în vedere scopul declarat prin lege (art. 2 și art. 4 alin. (1) din legea criticată), rezultă că unele investiții ale FSDI vor viza aspecte ce țin de strategii sectoriale guvernamentale. Or, o asemenea activitate este de natură să plaseze FSDI în sectorul public, însă tocmai acest aspect indică necorelarea dintre obiectivul FSDI și strategia sa investițională.

Față de cele arătate rezultă, pe de o parte, natura juridică incertă a FSDI în raport cu obiectul, scopul și strategia investițională a acestuia. Pe de altă parte cadrul normativ conturat prin legea criticată este incomplet și lipsit de previzibilitate.

b) Art. 2 din legea criticată prevede: „FSDI are ca scop atât dezvoltarea și finanțarea din fonduri proprii și din fonduri atrase, de proiecte de investiții rentabile și sustenabile, în diverse sectoare economice, prin participare directă ori prin intermediul altor fonduri de investiții sau al unor societăți de investiții, singur sau împreună cu alți investitori instituționali sau privați, inclusiv prin participarea în parteneriate public-private, cât și administrarea activelor financiare proprii, în vederea obținerii de profit”.

În raport de cadrul normativ imprecis, și norma prevăzută la art. 2 din legea criticată este neclară întrucât nu cuprinde cadrul general al criteriilor de investiții în proiecte, de asociere cu alte fonduri de investiții și cu alți parteneri, limitări ale acestor asocieri în sensul stabilirii unor praguri de investiții în diverse instrumente, respectiv în asocierea cu alți investitori instituționali sau privați, în vederea protejării patrimoniului Fondului, în special al societăților din portofoliul FSDI.

Totodată, legea este lipsită de predictibilitate întrucât nu sunt definiți termeni esențiali precum: proiecte rentabile, sustenabile, investitori instituționali etc.

c) Potrivit art. 6 alin. (2) din legea criticată: „Consiliul de Supraveghere este format din 9 membri, din care maximum 2 membri pot fi din rândul funcționarilor publici sau altor categorii de personal din cadrul autorității publice tutelare ori din cadrul altor autorități sau instituții publice. Membrii Consiliului de Supraveghere sunt desemnați de adunarea generală a acționarilor, pe baza a cel puțin următoarelor criterii de selecție: expertiză în domeniul financiar-bancar necesară îndeplinirii responsabilităților specifice FSDI, experiență în administrarea de societăți, integritate profesională, bună reputație, cunoștințe, aptitudini și experiență adecvate complexității activității specifice FSDI, atât individual, cât și la nivel colectiv, în conformitate cu procedura prevăzută în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările ulterioare.”

În ceea ce privește stabilirea componenței Consiliului de Supraveghere, considerăm că textul este neclar. Pe de o parte, prin faptul că legea stabilește doar unele criterii de selecție („cel puțin următoarelor criterii de selecție”), norma este lipsită de precizie și impredictibilă, putând conduce inclusiv la interpretarea că ar putea fi completată prin acte infralegale. Pe de altă parte, nu sunt stabilite criterii obiective de evaluare a îndeplinirii condițiilor privind „expertiza în domeniul financiar bancar” și „experiența adecvată complexității activității specifice FSDI, atât individual, cât și la nivel colectiv”.

Termenii sunt generici și lasă loc arbitrariului în aplicarea acestor criterii. În acest context, prevederea de la alin. (7) al aceluiași articol, ce vizează modul de îndeplinire a mandatului, precum și sancțiunea în cazul neîndeplinirii obiectivelor din mandatul acordat este la rândul ei neclară și susceptibilă de a crea arbitrar în aplicare, întrucât sintagma „măsuri corespunzătoare” este impredictibilă, aceste măsuri nefiind enunțate. Astfel, legiuitorul trebuia să stabilească o direcție de prevenție *ex-ante*, iar nu o politică de sancționare *ex-post*.

d) Potrivit art. 9 din legea criticată: „(1) Înstrăinarea de către FSDI a unor acțiuni sau alte active aflate în proprietate se va realiza în condiții de piață, de transparență și de competitivitate. (2) Drepturile și obligațiile rezultate din contractele de privatizare ale companiilor pentru care FSDI a preluat acțiunile în portofoliu rămân în contul statului, prin instituția publică care a derulat contractul de privatizare sau potrivit actului normativ de aprobare a contractului de privatizare.”

Prin această soluție legislativă s-a optat pentru renunțarea la orice limitare a operațiunilor de înstrăinare a acțiunilor/activelor aflate în proprietatea FSDI.

În derularea acestor operațiuni au fost stabilite principiile ce trebuie respectate respectiv „condiții de piață, de transparență și de competitivitate”, însă, terminologia este imprecizabilă, mai ales în lipsa instituirii unor norme prudențiale.

Din rațiuni de prudență financiară, legiuitorul avea obligația de a fixa limite de grevare a activelor cu sarcini, plafoane de lichiditate, de îndatorare, de rentabilitate, în vederea asigurării unui nivel maxim de încredere în stabilitatea FSDI și pentru a preveni riscul unor executări silite sau unor investiții nerentabile, cu grad mare de risc, precum și riscurile de dizolvare sau faliment generate de împrumuturi cu impact asupra fondului și a unor investiții fără un randament concret minim determinat. Respectivul principii sunt insuficiente pentru a asigura soliditatea FSDI pe viitor, companiile strategice putând fi înstrăinate în totalitate, fără restricții, pe baza acestei prevederi legale, ceea ce creează serioase riscuri economice viitoare.

2. Art. 4 alin. (2) din Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative încalcă dispozițiile art. 135 alin. (2) lit. b) din Constituție

Potrivit art. 135 alin.(2) lit. b) din Constituție, statul trebuie să asigure: protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară.

Conform art. 4 alin. (2) din legea criticată, „în administrarea societăților la care FSDI este acționar majoritar, FSDI va avea în vedere și strategiile sectoriale guvernamentale”.

Or, în măsura în care unicul acționar al FSDI este statul, iar FSDI exercită și calitatea de acționar în cadrul societăților de la care a preluat acțiunile deținute de statul român, considerăm că acest caracter de simplă recomandare a strategiilor sectoriale guvernamentale contravine dispozițiilor art. 135 alin. (2) lit. b) din Constituție întrucât riscă să pună în pericol/afecteze protecția intereselor publice naționale în activitatea economică desfășurată de societăți comerciale în cadrul cărora statul este acționar majoritar.

3. Art. 7 alin. (1) din Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative încalcă art. 1 alin. (5), art. 135 alin. (2) lit. b) și lit. d), art. 136 alin. (3) și (4), precum și art. 140 alin. (1) din Constituție

Potrivit art. 7 alin. (1) din legea criticată: „Capitalul social al FSDI subscris integral la data constituirii este format din aport în natură reprezentat de pachetele de acțiuni prevăzute în anexa nr. 1, care face parte integrantă din prezenta lege, precum și din aport în numerar în valoare de 9.000.000.000 lei.”

Astfel, din analiza conținutului Anexei nr. 1 rezultă că în cadrul FSDI au fost incluse și companii ce în ultimii ani au înregistrat pierderi (de exemplu: CFR,

Poșta Română, CE Oltenia). Dincolo de faptul că din lege nu rezultă care sunt criteriile după care au fost selectate companiile incluse în Anexa nr. 1, în ceea ce le privește pe cele care înregistrează pierderi, considerăm că acestea nu pot participa la finanțarea FSDI decât prin vânzarea pachetelor de acțiuni. Or, în această situație statul pierde controlul acestor companii, unele dintre acestea făcând parte din ramuri naționale strategice, ceea ce contravine dispozițiilor art. 135 alin. 2) lit. b) și d) precum și ale art. 136 alin. (3) și (4) din Constituție. Așadar, prin raportare la dispozițiile constituționale menționate, soluția legislativă este de natură să afecteze interesul național în activitatea economică.

Totodată, apreciem că există o neconcordanță între conținutul normativ al legii și cel al anexei nr. 1. Astfel, anexa 1 cuprinde o listă de operatori economici și datele de identificare ale acestora, iar nu lista pachetelor de acțiuni care constituie aport în natură la capitalul social inițial al FSDI. Altfel spus, aceasta nu cuprinde un număr de acțiuni la fiecare societate enumerată, astfel încât sintagma „pachete de acțiuni” din cuprinsul art. 7 alin. (1) nu corespunde cu conținutul concret al anexei nr. 1.

În conformitate cu art. 140 alin. (1) teza I din Constituție, Curtea de Conturi exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public. Totodată, potrivit art. 2 lit. j) din Legea 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, prin „entitate auditată” se înțelege „autoritatea publică, compania/societatea națională, regia autonomă, societatea reglementată de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la care statul sau o unitate administrativ-teritorială deține, singur sau împreună, integral sau mai mult de jumătate din capitalul social”. Având în vedere dispozițiile menționate rezultă că FSDI ar trebui să fie auditat de Curtea de Conturi. Însă, în ceea ce privește auditarea companiilor care compun Fondul, reglementarea este impredictibilă. Astfel, acțiunile companiilor componente vor fi deținute de FSDI care este deținut de statul român, dar având în vedere că FSDI va fi o societate pe acțiuni, extinderea auditului public extern asupra companiilor componente devine neclară, ceea ce ar permite că modul de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public poate fi sustras controlului public.

4. Art. 7 alin. (9) și alin. (10) din Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative încalcă art. 1 alin. (4), art. 16 alin. (1), art. 135 alin. (1) și alin. (2) lit. a), b) și g), art. 136 alin. (3) și (4), art. 147 alin. (4), precum și art. 148 alin. (2) prin raportare la norma de referință reprezentată de art. 135 alin. (2) lit. a) din Constituție

Potrivit art. 7 alin. (9) și alin. (10) din legea criticată: „(9) Pachetele de acțiuni aduse aport la capitalul social al FSDI în condițiile prezentei legi, se

transferă din proprietatea privată a statului român în proprietatea privată a FSDI, acesta putând dispune liber de respectivele acțiuni, în calitate de bunuri proprii. (10) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare, transferul dreptului de proprietate asupra acțiunilor aduse aport la capitalul social al FSDI care sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată sau în cadrul unui sistem alternativ de tranzacționare se va realiza în baza prevederilor art. 98 alin. (1) din Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Prevederile art. 37 din Legea nr. 24/2017 nu sunt aplicabile”.

În opinia noastră, transferul unor bunuri aflate în proprietatea privată a statului către o societate pe acțiuni, prin lege, ca act de reglementare primară, încalcă principiul separației puterilor în stat și jurisprudența Curții Constituționale în materie. Curtea Constituțională a statuat că trecerea cu titlu gratuit a unor acțiuni ale unei societăți, din proprietatea privată a statului, în proprietatea privată a unei unități administrativ-teritoriale reprezintă un act de dispoziție cu privire la capitalul social al societății, iar aceste acte nu țin de competența de legiferare a Parlamentului, ci de cea de administrare a bunurilor proprietate publică/privată a statului, care aparține în mod exclusiv Guvernului (Decizia nr. 574/2014). Or, transmiterea cu titlu gratuit a pachetelor de acțiuni deținute la societățile cuprinse în lista ce reprezintă Anexa nr. 1 a legii criticate, către o societate pe acțiuni, încalcă competența de administrare a bunurilor proprietate privată a statului, competență ce revine Guvernului. Așadar, modalitatea aleasă de legiuitor de transmitere a acestor acțiuni (lege) încalcă atât principiul separației puterilor în stat prevăzut de art. 1 alin. (4) din Constituție, cât și jurisprudența Curții Constituționale, ceea ce contravine art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală. Acest transfer trebuie să se realizeze în baza hotărârii adunărilor generale ale acționarilor, iar nu în temeiul legii. Statul nu poate interveni direct în viața unor societăți comerciale, România având o economie de piață, cu obligații specifice ce decurg din prevederile art. 135 alin. (1) și alin. (2) lit. a), b) și g) din Constituție.

În plus, transferul dreptului de proprietate asupra acțiunilor prin derogare de la prevederile Legii nr. 297/2004 pentru societățile deschise aflate în portofoliu creează o diferență de tratament între FSDI și celelalte societăți cu care acesta, precum și companiile din portofoliul său se află în concurență, aducând un avantaj competitiv statului în raport cu ceilalți investitori de pe piață.

De asemenea, statul nu este acționar unic la toate societățile ce vor intra în portofoliul FSDI. Din această perspectivă, soluția aleasă de legiuitor cu privire la modalitatea de transfer a acțiunilor va conduce practic la afectarea dreptului acționarilor minoritari de a-și exprima poziția în cadrul companiilor respective în legătură cu transferul dreptului de proprietate al acțiunilor majoritare la FSDI. Dintr-o altă perspectivă, lipsa de transparență în vânzarea acțiunilor aduse aport la capitalul social, prin derogarea de la prevederile Legii nr. 297/2004 privind piața de capital va avea un impact financiar puternic prin implicațiile deciziilor FSDI asupra companiilor deja listate la Bursa de Valori București.

În plus, prin derogarea de la prevederile legale în vigoare privind piața de capital (Legea nr. 297/2004) se derogă, în fapt, de la legislația comunitară în materie (pachetul MIFID II, format din Directiva 2014/65/UE privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Directivei 2002/92/CE și a Directivei 2011/61/UE și Regulamentul (UE) nr. 600/2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012), fiind astfel încălcat și art. 148 alin. (2) prin raportare la art. 135 alin. (2) lit. a) (norma de referință) din Constituție. Transpunerea regulilor comunitare menționate în sistemul de drept românesc a fost asigurată în cursul acestui an prin adoptarea Legii nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 521 din 26 iunie 2018. Soluția reglementării prin derogare de la prevederile Legii nr. 297/2004 este improprie inclusiv din perspectiva exigențelor privind calitatea legii. Astfel, în condițiile în care la data de 06 iulie 2018 urmează a intra în vigoare Legea nr. 126/2018, care instituie noi reguli și abrogă explicit, integral sau parțial, aproximativ 90 de articole ale Legii nr. 297/2004, noua soluție legislativă ridică reale probleme în ceea ce privește respectarea cerințelor privind previzibilitatea și stabilitatea legii.

Dintr-o altă perspectivă, derogarea de la prevederile art. 37 (referitor la ofertele publice de preluare) din Legea nr. 24/2017 privind emitenții de instrumente financiare și operațiuni de piață permite eventualilor cumpărători să acționeze concertat pentru achiziția pachetelor majoritare de acțiuni ale companiilor din portofoliul FSDI. Această soluție legislativă contravine dispozițiilor art. 135 alin. (1) și alin. (2) lit. a), b) și g), art. 136 alin. (3) și (4) din Constituție, statul riscând să piardă controlul asupra companiilor menționate în Anexa nr. 1 a legii, unele aparținând unor ramuri strategice ale economiei naționale, astfel cum sunt definite la art. 2 din Legea nr. 15/1990, respectiv: industria de armament, energetică, exploatarea minelor și a gazelor naturale, poșta și transporturi feroviare, precum și unele domenii aparținând altor ramuri stabilite de Guvern.

5. Art. 10 alin. (1) din Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative încalcă art. 1 alin. (5) și art. 147 alin. (4) din Constituție

Potrivit art. 10 alin. (1) din legea criticată, „actul constitutiv al FSDI este prevăzut în anexa nr. 2, care face parte integrantă din prezenta lege”.

Anexa nr. 2 a legii supuse controlului de constituționalitate cuprinde actul constitutiv al FSDI, act cu aceeași forță juridică ca cea a legii. Însă la art. 10 alin. (3) din lege se prevede că după înmatricularea FSDI la Oficiul Registrului Comerțului, actul constitutiv va putea fi modificat în condițiile Legii nr. 31/1990. O astfel de prevedere ar conduce la situația în care un act de natură legislativă ar putea fi modificat printr-o hotărâre a adunării generale a acționarilor a unei

societăți pe acțiuni, în conformitate cu Legea nr. 31/1990.

Reglementarea contravine principiului ierarhiei actelor juridice consacrat de art. 1 alin. (5) din Constituție, aspect reținut și în jurisprudența recentă a Curții Constituționale (Decizia nr. 249/2018). În decizia precizată, Curtea a reținut o încălcare similară, în cazul înființării unei societăți pe acțiuni prin lege, care avea în anexa sa actul constitutiv al societății, menționându-se că acesta putea fi modificat în condiții similare legii criticate, respectiv prin hotărâre a adunării generale a acționarilor.

6. Art. 11 alin. (1) și alin. (2) din Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative încalcă art. 16 alin. (1), art. 135 alin. (2) lit. a) și b) și art. 138 alin. (1) și alin. (2) din Constituție

În primul rând, art. 11 alin. (1) menționează faptul că „FSDI este exceptată de la aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, aprobată cu modificări prin Legea nr. 769/2001, cu modificările și completările ulterioare”. Conform art. 5 alin. (1) lit. a) din legea criticată, una dintre sursele de venit ale Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții este reprezentată și de veniturile obținute din dividende încasate de la societățile la care FSDI deține acțiuni. Veniturile din dividendele acordate de companiile ale căror pachete de acțiuni sunt preluate de FSDI vor reveni, în această situație, chiar societății pe acțiuni, aceasta fiind liberă să dispună de aceste venituri.

Exceptarea de la aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (1) lit. f) din O.G. nr. 64/2001 reprezintă instituirea unei derogări de la obligația companiilor naționale și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat de a repartiza profitul contabil rămas după deducerea impozitului pe profit într-o proporție de cel puțin 50% sub formă de dividende în cazul societăților naționale, companiilor naționale și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat. Așadar, dividendele de la companiile prevăzute în Anexa nr. 1 din lege nu mai revin statului român, drept venituri nefiscale, ci societății pe acțiuni FSDI, fapt ce reprezintă o încălcare a dispozițiilor art. 138 alin. (1) și alin. (2) din Legea fundamentală referitoare la bugetul public național. Curtea Constituțională a statuat că prin intermediul bugetelor „se exercită un control permanent asupra constituirii, repartizării și utilizării fondurilor publice, precum și asupra societăților care au raporturi cu bugetul public național” (Decizia nr. 633/2015). Astfel, extragerea acestor surse publice de venit de la realizarea bugetului de stat nu numai că încalcă art. 138 alin. (1) din Constituție, dar contravine și principiului anualității și implicit, dispozițiilor art. 138 alin. (2) din Constituție.

În al doilea rând, prin această operațiune prin care o entitate nouă preia acțiunile statului de la respectivele companii, gestionându-le fără a avea obligația

de a repartiza din profitul acesteia către bugetul de stat, se afectează în mod direct sursele de venit ale statului, contrar obligației de protejare a intereselor naționale în activitatea economică și financiară a statului, prevăzută de art. 135 alin. (2) lit. b) din Legea fundamentală.

Dintr-o altă perspectivă, apreciem că reglementarea instituie un tratament preferențial pentru FSDI față de celelalte societăți comerciale cu capital de stat care nu se află pe lista Anexei nr. 1, aspect ce distorsionează concurența dintre companii, aspect de natură să contravină atât art. 16 alin.(1), cât și art. 135 alin.(2) lit. a) din Constituție.

7. Art. 12 din Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative încalcă art. 1 alin. (5) și art. 16 alin. (1) din Constituție

Art. 12 din legea supusă controlului de constituționalitate exceptează remunerarea membrilor Consiliului de Supraveghere și Directoratului de la aplicarea prevederilor O.U.G. nr. 109/2011. Conform art. 9 alin. (1) lit. e) din actul constitutiv anexat legii criticate, Adunarea Generală a Acționarilor are drept atribuție *„stabilirea nivelului remunerațiilor membrilor Consiliului de Supraveghere, inclusiv în baza indicatorilor de performanță stabiliți prin mandat și contravaloarea serviciilor prestate de auditorul financiar pentru exercițiul financiar curent”*.

Având în vedere că instituirea unei asemenea excepții nu se justifică obiectiv și rațional, aceasta este de natură să creeze un tratament juridic diferențiat în cadrul aceleiași categorii (regimul juridic aplicabil membrilor din conducerea companiilor/societăților la care statul deține capital integral sau majoritar) stabilirea nivelului remunerațiilor Consiliului de Supraveghere de la întreprinderile publice contravine art. 1 alin. (5) și art. 16 alin. (1) din Constituție.

În considerarea argumentelor expuse, vă solicit să admiteți sesizarea de neconstituționalitate și să constatați că Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative este neconstituțională în ansamblul său.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS - WERNER IOHANNIS

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

506/18.06.2018

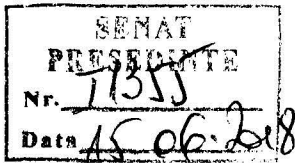
Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.927A/2018

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ
NR. **4645** / 15 JUN 2018

Domnului

Călin Constantin Anton POPESCU-TARICEANU
Președintele Senatului

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de un număr de 65 de deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal, sesizare referitoare la neconstituționalitatea Legii privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 7 iulie 2018 (inclusiv în format electronic *Word* la adresa de mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 18 iulie 2018.

Vă asigurăm, domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

Președinte,

prof. univ. dr. Valer DORNEANU

Parlamentul României
Camera Deputaților
CABINET SECRETAR GENERAL

București, 15.06.2018
Nr. 2/5968

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ
NR. 4643 / 15 JUN 2018

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 224 A / 2018.

Domnului

012 1220

VALER DORNEANU

Președintele Curții Constituționale

Stimate domnule Președinte,

Vă trimitem, alăturat, sesizarea formulată de un număr de 66 deputați, aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal, referitoare la neconstituționalitatea Legii privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții-S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative.

Cu deosebită considerație,

SECRETAR GENERAL

Silvia Claudia MIHALCEA

Parlamentul României
Camera Deputaților

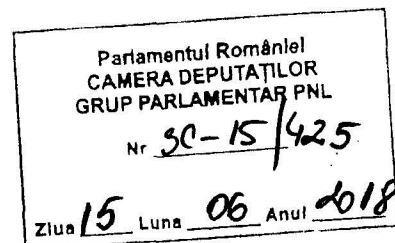
Către,

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL

Nr. _____ / _____

Secretariatul General al Camerei Deputaților

Doamnei Silvia-Claudia MIHALCEA

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 2/5968 / 15.06.2018

Doamnă Secretar General,

În temeiul prevederilor art. 146 lit. a) din Constituție și în baza art. 15 alin. (1) din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, în numele semnatarilor, vă înaintăm *Sesizarea* la Curtea Constituțională cu privire la *Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții - S.A. și pentru modificarea unor acte normative (PL-x nr. 236/2018)*, adoptată în data de 6.06.2018 de Camera Deputaților, în calitate de camera decizională, solicitându-vă să o înaintați Curții Constituționale a României, la data depunerii.

Lider Grup PNL

Raluca TURCAN

Parlamentul României

Camera Deputaților

Domnului Valer DORNEANU,
Președintele Curții Constituționale

Stimate Domnule Președinte,

În conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) din Constituția României și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deputații menționați în anexa atașată formulăm prezenta

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

a Legii privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții - S.A. și pentru modificarea unor acte normative pe care o considerăm neconformă cu o serie de prevederi din Constituția României, pentru motivele expuse în continuare.

SITUAȚIA DE FAPT

În data de 27.11.2017 a fost înregistrat la Senat *Proiectul de Lege privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții - S.A. și pentru modificarea unor acte normative* cu numărul de înregistrare L506/2017. Inițiatorii acestei propuneri sunt 181 de senatori și deputați aparținând grupurilor parlamentare ale PSD și ALDE. În raport cu obiectul și conținutul său, inițiativa legislativă face parte din categoria legilor organice.

Conform expunerii de motive proiectul de lege are ca obiect de reglementare *„înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții - S.A. (FSDI), precum și modificarea unor acte normative. FSDI este persoană juridică română, organizată ca societate pe acțiuni, având ca acționar unic statul român, reprezentat de Ministerul Finanțelor Publice. Capitalul social al FSDI subscris integral la data constituirii este format din aport în natură reprezentat de pachete de acțiuni la diverse companii, precum și din aport în numerar în valoare de 1.850.000.000 lei. FSDI are ca scop atât dezvoltarea și finanțarea din fonduri proprii și din fonduri atrase, de proiecte de investiții rentabile și sustenabile, în diverse sectoare economice, prin participare directă ori prin intermediul altor fonduri de investiții sau al unor societăți de investiții, singur sau împreună cu alți investitori instituționali sau privați, inclusiv prin participarea în parteneriate public-private, cât și administrarea activelor financiare proprii, în vederea obținerii de profit. FSDI va funcționa ca o societate administrată în regim dualist, de către un Consiliu de Supraveghere și un Directorat. Consiliul de Supraveghere este format din 9 membri desemnați de Adunarea Generală a Acționarilor, pe baza anumitor criterii de selecție, pe durata unui mandat de 4 ani, ce poate fi reînnoit de cel mult 2 ori. Primii membri ai Consiliului de Supraveghere se numesc temporar de către acționar prin Ministerul Finanțelor Publice, iar Consiliul de Supraveghere numește Directoratul, până la numirea noilor membri ai Consiliului de Supraveghere și ai Directoratului, pe o perioadă*

ce nu poate depăși 18 luni. Mandatul primilor membri ai Consiliului de Supraveghere și ai Directoratului are ca obiectiv organizarea activității FSDI.”

Guvernul, prin punctul său de vedere, din 12 aprilie 2018, transmis Senatului, a susținut acest proiect de lege propunând, totodată, observații și amendamente la textul inițiativei legislative.

În ședința din 18 aprilie 2018 Senatul a adoptat acest proiect de lege, fiind transmis Camerei Deputaților spre dezbateră și adoptare.

În 23.04.2018 proiectul a fost prezentat în Biroul Permanent al Camerei Deputaților și a fost transmis spre avizare și raport cu numărul de înregistrare **PL-x nr. 236/2018**.

În ședința *Comisiei pentru politică economică, reformă și privatizare*, din data de 5 iunie 2018, în urma examinării proiectului de lege și a opiniilor exprimate, membrii Comisiei au hotărât, cu majoritate de voturi (3 voturi împotriva), să supună plenului Camerei Deputaților, spre dezbateră și adoptare, *proiectul de Lege privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții - S.A. și pentru modificarea unor acte normative*, cu amendamente admise, care sunt redată în anexa ce face parte integrantă din raportul inițiativei.

În data de 6 iunie 2018, în ședința plenului Camerei Deputaților, proiectul de lege mai-sus menționat a fost adoptat.

I. MOTIVE EXTRINSECI DE NECONSTITUȚIONALITATE

I.1. *Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții - S.A. și pentru modificarea unor acte normative încalcă principiul bicameralismului întemeiat pe dispozițiile art.61 alin.(2) și art.75 din Constituția României.*

Cu privire la principiul bicameralismului Curtea Constituțională a pronunțat mai multe decizii prin care a configurat conținutul acestui principiu. În

acest sens cităm paragrafele 60, 61 și 62 din Decizia Curții Constituționale nr.62/2018:

„60. Principiul bicameralismului se întemeiază pe art.61 alin. (2) și art.75 din Constituție și a fost dezvoltat de Curtea Constituțională printr-o solidă și constantă jurisprudență, relevante fiind, în acest sens, Decizia nr.710 din 6 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.358 din 28 mai 2009, Decizia nr.413 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.291 din 4 mai 2010, sau Decizia nr.1.533 din 28 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.905 din 20 decembrie 2011. În esență, Curtea a stabilit două criterii esențiale (cumulative) pentru a se determina cazurile în care prin procedura legislativă se încalcă principiul bicameralismului: pe de o parte, existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, pe de altă parte, existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului.

61. Totodată, stabilind limitele principiului bicameralismului, prin Decizia nr.1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.53 din 23 ianuarie 2012, Curtea a observat că aplicarea acestui principiu nu poate avea ca efect „deturnarea rolului de Cameră de reflecție a primei Camere sesizate [...] în sensul că aceasta ar fi Camera care ar fixa în mod definitiv conținutul proiectului sau propunerii legislative (și, practic, conținutul normativ al viitoarei legi), ceea ce are drept consecință faptul că cea de-a doua Cameră, Camera decizională, nu va avea posibilitatea să modifice ori să completeze legea adoptată de Camera de reflecție, ci doar posibilitatea de a o aproba sau de a o respinge”. Sub aceste aspecte, „este de netăgăduit că principiul bicameralismului presupune atât conlucrarea celor două Camere în procesul de elaborare a legilor, cât și obligația acestora de a-și exprima prin vot poziția cu privire la adoptarea legilor; prin urmare, lipsirea Camerei decizionale de competența sa de a modifica sau completa legea astfel cum a fost adoptată de

Camera de reflecție, deci de a contribui la procesul de elaborare a legilor, ar echivala cu limitarea rolului său constituțional și cu acordarea unui rol preponderent Camerei de reflecție în raport cu cea decizională în procesul de elaborare a legilor. Într-o atare situație, Camera de reflecție ar elimina posibilitatea Camerei decizionale de a conlucra la elaborarea actelor normative, aceasta din urmă putându-și doar exprima prin vot poziția cu privire la propunerea sau proiectul de lege deja adoptat de Camera de reflecție, ceea ce este de neconceput”.

62. Prin Decizia nr.624 din 26 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.937 din 22 noiembrie 2016, Curtea a statuat că art.75 alin.(3) din Constituție, folosind sintagma „decide definitiv” cu privire la Camera decizională, nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune ca proiectul sau propunerea legislativă adoptată de prima Cameră sesizată să fie dezbătută în Camera decizională, unde i se pot aduce modificări și completări. Curtea a subliniat că, în acest caz, Camera decizională nu poate însă modifica substanțial obiectul de reglementare și configurația inițiativei legislative, cu consecința deturnării de la finalitatea urmărită de inițiator.”

În aceeași decizie, nr.62/2018, Curtea Constituțională adaugă un nou element conținutului principiului bicameralismului după cum urmează:

„[...]se poate afirma că principiul bicameralismului se caracterizează prin câteva elemente imuabile, în funcție de care se poate decide respectarea sa. Astfel, trebuie avut în vedere (a) scopul inițial al legii, în sensul de voință politică a autorilor propunerii legislative sau de filosofie, de concepție originară a actului normativ; (b) dacă există deosebiri majore, substanțiale, de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului; (c) dacă există o configurație semnificativ diferită între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului.”

Prin urmare, pentru a aprecia dacă a fost sau nu a fost respectat principiul bicameralismului trebuie evaluate următoarele elemente imuabile:

- a) scopul inițial al legii, în sensul de voință politică a autorilor propunerii legislative sau de filosofie;
- b) dacă există deosebiri majore, substanțiale, de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului;
- c) dacă există o configurație semnificativ diferită între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului;

În concret, cu referire la elementele constitutive ale principiului bicameralismului raportat la forma Legii privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții -S.A. și pentru modificarea unor acte normative, evidențiem următoarele aspecte:

a) cu privire la scopul original avut în vedere de autorii propunerii legislative observăm că anexa nr.1 a legii , parte integrantă a acesteia, cuprindea o listă cu entitățile economice care alcătuiesc Fondul Suveran de Dezvoltare și Investiții (prescurtat FSDI). Anexa nr.1 cuprindea la momentul înregistrării propunerii legislative 89 de entități economice. Senatul României, în calitate de primă cameră sesizată, a modificat conținutul anexei nr.1 reducând numărul acestor entități economice la 23 cu motivarea că numai acestea îndeplinesc criteriile pentru participarea la FSDI, criteriile care sunt detaliate în expunerea de motive a propunerii legislative.

Camera Deputaților a procedat la completarea anexei nr.1, intitulată „Lista pachetelor de acțiuni care constituie aport în natură la capitalul social al FSDI”, cu alte 10 entități economice, dintre care 6 au fost reînscrise în anexa I, acestea figurând în forma inițială a propunerii legislative, iar alte 4 entități economice (S.C. Complexul Energetic Oltenia S.A., Compania Națională de Căi Ferate C.F.R. S.A., Compania Națională de Radiocomunicații S.A. și S.N. Aeroportul Internațional Traian Vuia Timișoara) au fost adăugate fără ca acestea să fi existat

în forma inițială a propunerii legislative și fără a fi propuse sau discutate în prima cameră sesizată, Senatul României.

Pe cale de consecință intervenția legislativă realizată în camera decizională, Camera Deputaților, se îndepărtează în mod vădit de scopul original avut în vedere de autorii inițiativei legislative, cu consecința încălcării primului element constitutiv al principiului bicameralismului.

b) între forma adoptată de Senatul României, în calitate de primă cameră sesizată, și forma adoptată de Camera Deputaților, în calitate de cameră decizională, constatăm existența unor deosebiri majore de conținut în privința modului în care se constituie aportul de capital în natură prin adăugarea în forma adoptată de camera decizională a 10 entități economice (dintre care 4 entități economice, antecitate, nu au fost avute în vedere nici în forma inițială a legii și nici după dezbaterile desfășurate în Senatul României). Ca urmare a măririi numărului de entități economice de stat, care aderă la fond, s-a procedat, în camera decizională, la modificarea dispozițiilor art.7 alin.(1) din lege, prin mărirea capitalului social subscris de la 1.500.000.000 lei la 9.000.000.000 lei, ceea ce constituie o altă modificare substanțială a formei legii adoptate de Senat în comparație cu forma legii adoptată de Camera Deputaților, diferența foarte mare între valorile afectate constituirii fondului (diferență de 7.500.000.000 lei), în forma dezbătută și adoptată în Senat raportat la forma adoptată în Camera Deputaților, având un impact economic major asupra funcționării pieței de capital și a protejării interesului național în activitatea economică și financiară.

Conform art.135 litera b) din Constituția României statul trebuie să ia toate măsurile necesare pentru protejarea interesului național în activitatea economică. Din această perspectivă creșterea aportului la capitalul FSDI de la valoarea de 1.500.000.000 lei, discutată și aprobată de Senatul României, la valoarea de 9.000.000.000 lei, aprobată în Camera Deputaților, constituie o chestiune de interes național. Creșterea aportului la capitalul FSDI la valoarea de 9.000.000.000 lei trebuia discutată și în Senatul României, nu numai în Camera

Deputaților, cameră decizională. Pe cale de consecință suntem în situația unei diferențe majore de conținut între formele adoptate de cele două camere și prin urmare suntem în situația constatării celui de-al doilea element cuprins în principiul bicameralismului.

c) configurația legii în forma adoptată de Senatul României, în calitate de primă cameră sesizată, diferă în mod semnificativ de forma adoptată de Camera Deputaților, în calitate de camera decizională, deoarece anexa I a legii conținea, în forma Senatului, 23 de entități economice ale căror pachete de acțiuni constituie Fondul Suveran de Dezvoltare și Investiții, iar în forma adoptată de camera decizională, Camera Deputaților, această anexă cuprinde 33 de entități economice, cu o treime mai multe astfel de entități, ceea ce adaugă într-un mod nepermis la forma adoptată de prima cameră sesizată. Din acest unghi de vedere considerăm realizat și al treilea element constitutiv al principiului bicameralismului.

Conform jurisprudenței Curții Constituționale a României, precitată, realizarea cumulativă a celor trei „elemente imuabile” ale principiului bicameralismului constituie încălcarea dispozițiilor constituționale cuprinse în art.61 alin.(2) și ale art.75 din Constituția României. De aceea vă rugăm să constatați că *Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții -S.A. și pentru modificarea unor acte normative* este neconstituțională în integralitatea sa pentru motivele detaliate anterior.

1.2. Legea încalcă următoarele prevederi ale Constituției:

art. 1 alin. 4: “*Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor - legislativă, executivă și judecătorească - în cadrul democrației constituționale.*”

art. 16 alin. 1:”Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.”

art. 61 alin. 1:”Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării.”

art. 147 alin. 4:”Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor.”

Legea are ca obiect înființarea societății „**Fondul Suveran de Dezvoltare și Investiții**” (FSDI), persoană juridică română, având forma juridică de societate pe acțiuni unde Statul Român are calitatea de acționar unic.

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a constatat că legea, ca act juridic al Parlamentului, reglementează relații sociale generale, fiind, prin esența și finalitatea ei constituțională, un act cu aplicabilitate generală. În cazul prezentei legi criticate, aceasta are un caracter individual, domeniul de incidență a reglementării este determinat concret, legea fiind concepută nu pentru a fi aplicată unui număr nedeterminat de cazuri concrete, în funcție de încadrarea lor în ipoteza normei, ci, *de plano*, bazată pe rațiunea *intuitu personae* a reglementării, într-un singur caz, prestabilit fără echivoc (în acest sens, sunt Decizia nr.574/2014, Decizia nr. 970/2007).

Curtea Constituțională a statuat: „*dacă scopul încheierii unui/unei contract/acord/convenții vizează interesul părților, scopul legiferării, în orice cadru constituțional, vizează un interes general al societății. Din această perspectivă, aprobarea unui/unei contract/acord/convenții prin lege nu corespunde finalității constituționale a activității de legiferare ca activitate prin care se exercită puterea de stat, dat fiind că scopul contractului - act individual - vizează doar părțile și interesele determinate ale acestora, în timp ce legea - act cu aplicabilitate eminentă generală - vizează societatea în general,*

reglementarea unei sfere cât mai largi de raporturi juridice în cadrul și în interesul societății.” (Decizia nr. 494/2013).

Și în jurisprudența sa recentă, Curtea a arătat că înființarea unei societăți pe acțiuni prin lege „*dă expresie unei operațiuni juridice cu caracter individual, aplicabile, prin definiție, numai unui singur caz expres determinat, creând o societate cu un singur acționar supusă regulilor prevăzute de Legea societăților nr. 31/1990, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1066 din 17 noiembrie 2004*” (Decizia nr. 249/2018).

Conform art. 191 alin. 1 din Codul civil care se referă la persoana juridică de drept public, acestea se înființează prin lege. Alin. 2 al aceluiași articol arată că „*Prin excepție de la dispozițiile alin. (1), în cazurile anume prevăzute de lege, persoanele juridice de drept public se pot înființa prin acte ale autorităților administrației publice centrale sau locale ori prin alte moduri prevăzute de lege*”. Analizând care este sfera de aplicare a acestor dispoziții, Curtea Constituțională a reținut că **art. 191 alin. 1 din Codul civil** se referă la autoritățile și instituțiile statului, la unitățile administrativ-teritoriale, toate acestea exercitând prerogativele puterii publice. Curtea a reținut că **alin. 2 al aceluiași text legal** „*se referă la operatorii economici, partidele politice etc., respectiv la persoane juridice care sunt calificate de drept public prin prisma scopului și obiectului lor de activitate, prestând, spre exemplu, un serviciu de interes public/general, administrând bunuri proprietate publică etc*”.

În situația legii criticate, observăm că Fondul Suveran de Investiții are ca scop „*dezvoltarea și finanțarea din fonduri proprii și din fonduri atrase, de proiecte de investiții rentabile și sustenabile, în diverse sectoare economice, prin participare directă ori prin intermediul altor fonduri de investiții sau al unor societăți de investiții, singur sau împreună cu alți investitori instituționali sau privați, inclusiv prin participarea în parteneriate public-private, cât și administrarea activelor financiare proprii, în vederea obținerii de profit*”. Mai mult, strategia investițională a acestui fond vizează, printre altele, aspecte

precum: a) dezvoltarea infrastructurii în România; b) crearea de locuri de muncă; c) stimularea inovației și a noilor tehnologii; d) creșterea capitalului uman pe termen lung; e) creșterea competitivității economiei românești. Chiar și în absența unor prevederi exprese din partea legiuitorului cu privire la natura juridică a FSDI, din analiza sistematică a prevederilor legii, precum și a celor din actul constitutiv al societății (faptul că statul are calitatea de unic acționar pe toată durata existenței FSDI – art. 7 alin. 4), rezultă că societatea creată este o **persoană juridică de drept public, în sensul art. 191 alin. 2 din Codul civil.**

În considerarea argumentelor de mai sus rezultă că înființarea unei societăți pe acțiuni reprezintă o activitate ce trebuia realizată printr-o reglementare secundară și nu printr-un act care are forța legii. În această situație, Parlamentul României a încălcat separația puterilor în stat prevăzută de art. 1 alin. 4 din Constituția României, reglementând într-un domeniu care este în competența autorităților administrației publice centrale sau locale, viciu care afectează legea în ansamblul său.

Chiar dacă titlul legii aflate la promulgare se referă la „*înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative*”, observăm că modificările aduse Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 159/1999 privind înființarea Companiei Naționale „Loteria Română” S.A. și Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 199/2000 privind înființarea Companiei Naționale „Imprimeria Națională” S.A. sunt tot modificări de corelare ca urmare a înființării Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții.

O lege *intuitu personae* contravine principiului constituțional al egalității în drepturi, astfel cum își găsește expresie în art. 16 alin. (1) din Legea fundamentală, având caracter discriminatoriu și, ca atare, este sub acest aspect în totalitate neconstituțională. De asemenea este încălcat și art. 16 alin. (2) din Constituție, într-adevăr, în măsura în care un anumit subiect de drept este sustras, prin efectul unei dispoziții legale adoptate exclusiv în considerarea

lui și aplicabile numai în ceea ce îl privește, incidenței unei reglementări legale constituind dreptul comun în materie, dispozițiile legale în cauză nesocotesc principiul constituțional potrivit căruia «nimeni nu este mai presus de lege». Mai mult, exercitarea competenței de legiferare în mod discreționar prin adoptarea de legi în domenii care aparțin în exclusivitate actelor cu caracter infralegal, administrativ, ar echivala cu o abatere de la prerogativele constituționale ale Parlamentului consacrate de **art. 61 alin. (1) din Constituție și transformarea acesteia în autoritate publică executivă** (Decizia nr. 777/2017). Nu în ultimul rând, prin adoptarea unei legi *intuitu personae* se încalcă și jurisprudența Curții Constituționale anterior amintită, aducând atingere obligativității acestor decizii, aspect prevăzut de **art. 147 alin. 4 din Constituție**.

II. MOTIVE INTRINSECI DE NECONSTITUȚIONALITATE

II.1. Art. 4 alin. 2 din legea criticată încalcă art. 1 alin. 5 raportat la art. 135 alin. 2 lit. b din Constituția României

Conform art. 4 alin. 2 din lege, „*în administrarea societăților la care FSDI este acționar majoritar, FSDI va avea în vedere și strategiile sectoriale guvernamentale*”. Sintagma „*va avea în vedere*” este una lipsită de claritate și precizie, nefiind clar dacă Fondul Suveran de Dezvoltare și Investiții, exercitând calitatea de acționar în cadrul societăților de la care a preluat acțiunile deținute de statul român, este obligat să urmeze strategiile stabilite de Guvern sau acestea au un caracter de recomandare față de organele de conducere ale acestui fond. În cel de-al doilea caz, se poate ajunge la situația în care statul nu poate să își protejeze interesele naționale în activitatea economică pe care o desfășoară societățile comerciale unde acesta este acționar majoritar, în condițiile în care FSDI decide să nu aplice strategiile sectoriale guvernamentale. Astfel, multiplele interpretări ale unei sintagme neclare ridică dificultăți în aplicarea normei, nefiind clar care este forța juridică a strategiilor sectoriale guvernamentale pentru FSDI și, pe cale

de consecință, cum mai sunt protejate interesele naționale ale statului în anumite activități economice, vizate de respectivele strategii sectoriale, în conformitate cu art. 135 alin. 2 lit. b).

II.2. Art. 5 alin. 1 și art. 11 alin. 1 din legea criticată încalcă art. 138 alin 1 și 2 din Constituția României

Potrivit art. 5 alin. 1 din lege, operațiunile Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții se realizează, printre altele, și din venituri obținute din dividende încasate de la societățile la care deține acțiuni. Conform Anexei 1, FSDI preia acțiunile anumitor companii la care statul este acționar, prin urmare respectivele venituri din dividende nu vor mai fi venituri la bugetul de stat, ci vor reveni societății pe acțiuni FSDI. Potrivit art. 1 alin. 1 lit. f) din O.G. nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, *„la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, profitul contabil rămas după deducerea impozitului pe profit se repartizează pe următoarele destinații, dacă prin legi speciale nu se prevede altfel:*

f) minimum 50% vărsăminte la bugetul de stat sau local, în cazul regiilor autonome, ori dividende, în cazul societăților naționale, companiilor naționale și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat”;

Veniturile din dividende de la companiile la care statul român deține acțiuni reprezintă venituri nefiscale din cadrul bugetului de stat, iar potrivit art. 138 alin. 1 din Constituția României, bugetul public național cuprinde bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele locale ale comunelor, ale orașelor și ale județelor.

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a arătat că bugetul public național cuprinde *„totalitatea bugetelor care se întocmesc și se înfăptuiesc într-un an*

financiar, la nivelul unui stat, prin intermediul acestora exercitându-se un control permanent asupra constituirii, repartizării și utilizării fondurilor publice, precum și asupra societăților care au raporturi cu bugetul public național” (Decizia nr. 633/2015).

Prin articolul 5 alin. 1 din lege, faptul că veniturile din dividendele companiilor care intră în portofoliul Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții nu mai revin bugetului de stat, ci acestei companii pe acțiuni, încalcă dispozițiile art. 138 alin. 1 și 2 din Constituția României.

În jurisprudența sa, Curtea a reținut, spre exemplu că „stabilirea prin lege a unei alocații cu caracter permanent” este neconstituțională și încalcă principiul anualității. (Decizia nr. 562/2004). De asemenea, excluderea acestor venituri de la procesul de elaborare anuală a bugetului de stat **încalcă și principiul anualității** prevăzut de art. 138 alin. 2 din legea fundamentală.

II.3. Art. 6 alin. 2 încalcă art. 1 alin. 5 și art. 147 alin. 4 din Constituția României

Potrivit art. 6 alin. 2 din lege, membrii Consiliului de Supraveghere sunt desemnați de Adunarea Generală a Acționarilor. Cu toate acestea, potrivit art. 2 alin. 2 din lege, „*FSDI este deținut în întregime și pe toată durata sa de funcționare de către statul român*”. Așadar, statul este acționar unic al societății pe acțiuni numită „Fondul Suveran de Dezvoltare și Investiții S.A.”. Din această perspectivă, cu atât mai mult cu cât structura acționariatului nu poate fi schimbată pe durata de funcționare a acestei societăți, folosirea sintagmei „Adunarea Generală a Acționarilor” este una lipsită de claritate și precizie, inducându-se ideea că deciziile Adunării Generale a Acționarilor sunt decizii colective, luate de o pluralitate de acționari, aspect ce **contravine exigențelor de calitate a legii prevăzute de art. 1 alin. 5**, așa cum acestea au fost dezvoltate în jurisprudența Curții Constituționale.

În Decizia Curții Constituționale nr. 249/2018, instanța de contencios constituțional a arătat că în situația în care statul este unic acționar al unei societăți, „*apare ca fiind discutabilă ideea de adunare generală a acționarilor*”, motiv pentru care folosirea ei într-o situație similară atrage încălcarea art. 147 alin. 4 din Constituția României cu privire la efectul general obligatoriu al deciziilor Curții Constituționale.

II.4. Art. 7 alin. 1, 6 și 8 din lege încalcă art. 111 alin. 1, art. 135 alin. 2 lit. b) și art. 138 alin. 5 din Constituția României

Potrivit **art. 7 alin. 1**, capitalul social al Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții se constituie din aportul în natură reprezentat de pachetele de acțiuni din Anexa nr. 1 și dintr-un aport în numerar în valoare de 9.000.000.000 de lei. În conformitate cu **art. 7 alin. 6**, acest capital subscris va fi vărsat gradual, iar la constituire va fi efectuat un vărsământ de 200.000.000 de lei, pentru restul de 8.800.000.000 lei vărsămintele urmând să fie realizate în următorii 5 ani.

În forma inițiatorului, aportul în numerar era prevăzut în suma de 9 miliarde de lei, în forma adoptată de Senat acesta a fost redus la 1,85 miliarde de lei, iar în forma adoptată de Camera Deputaților s-a revenit la suma de 9 miliarde de lei.

Potrivit art. 111 alin. 1 din Constituția României, în cazul în care o inițiativă legislativă implică modificarea prevederilor bugetului de stat sau a bugetului asigurărilor sociale de stat, solicitarea unei informări din partea Guvernului este obligatorie. În camera decizională, vărsământul realizat la constituirea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții a fost modificat de la 50 de milioane de lei la 200 de milioane de lei. Dat fiind faptul că din documentele disponibile în cadrul fișei actului, nu rezultă cu claritate dacă fișa financiară a fost solicitată Guvernului și dat fiind impactul financiar al propunerii legislative, este încălcat art. 111 alin. 1 din Constituția României. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a arătat că și în situația în care proiectul de lege ar fi inițiat de Guvern, introducerea unor

prevederi în cadrul procedurii parlamentare care au impact bugetar impun obligația Parlamentului de a solicita informarea Guvernului în acest sens (Decizia nr. 764/2016).

În plus, **potrivit art. 7 alin. 8 din lege**, fondurile necesare acoperirii vărsămintelor în numerar pentru diferența de capital de 8,8 miliarde de lei sunt alocate de către Ministerul Finanțelor Publice din veniturile din privatizare în valută disponibile în contul în valută al Ministerului Finanțelor Publice deschis la Banca Națională a României. Astfel, în termen de 15 zile de la primirea cererii FSDI, Ministerul Finanțelor Publice este obligat să realizeze vărsămintele solicitate de această societate pe acțiuni.

În primul rând, conform art. 138 alin. 5 din Constituția României, nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare. Această dispoziție constituțională reprezintă o garanție pentru evitarea unor riscuri bugetare la nivel național și pentru alocări fără acoperire. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a arătat că deși instanța constituțională **nu are competența să se pronunțe cu privire la caracterul suficient al resurselor financiare**, aceasta are competența de a verifica, prin raportare la art. 138 alin. (5) din Constituție, dacă pentru realizarea cheltuielii bugetare a fost indicată sursa de finanțare (Decizia nr. 22/2016).

În aceeași decizie, Curtea a reținut următoarele: *„constituantul originar nu a avut ca rațiune edictarea art. 138 alin. (5) din Constituție numai în sensul că, dacă propunerea sau proiectul de lege se va referi la bugetul de stat sau la bugetul vreunui ordonator de credite, cerința constituțională ar fi îndeplinită, ci la faptul că sursa de finanțare indicată să fie în mod real aptă să acopere cheltuiala în condițiile legii bugetare anuale. Prin urmare, textul constituțional se referă la caracterul obiectiv și efectiv al sursei de finanțare și operează cu elemente de certitudine și previzibilitate bugetară, pentru că, în caz contrar, și-ar pierde rațiunea existenței sale normative și, în mod evident, ar exprima un truism, anume că orice cheltuială bugetară se suportă din bugetul de stat. De aceea,*

atribuirea unui atare înțeles textului constituțional analizat ar echivala cu lipsirea acestuia de valoarea normativă inerentă oricărei prevederi constituționale; or, actus interpretandus est potius ut valeat quam ut pereat (legea trebuie interpretată în sensul producerii efectelor ei, și nu în sensul neaplicării ei). Așadar, art. 138 alin. (5) din Constituție nu se referă la existența în concreto a unor resurse financiare suficiente la momentul adoptării legii, ci la faptul ca acea cheltuială să fie previzionată în deplină cunoștință de cauză în bugetul de stat pentru a putea fi acoperită în mod cert în cursul anului bugetar”. Curtea a mai reținut că stabilirea concomitentă a unei cheltuieli cu sursa de finanțare, adică a venitului necesar pentru acoperirea ei, este o cerință impusă „spre a se evita consecințele economice și sociale profund negative ale stabilirii unei cheltuieli bugetare fără acoperire” (Decizia nr. 1657/2010).

În aceste condiții, dat fiind faptul că prin această lege se instituie, practic, o obligație a Ministerului Finanțelor Publice de a acoperi, din bugetul de stat, o sumă de 8,8 miliarde de lei în următorii 5 ani, apreciem că prin raportare la considerentele Curții Constituționale anterior amintite, este încălcat **art. 138 alin. 5 din Constituția României.**

În al doilea rând, prin instituirea unei obligații în sarcina Ministerului Finanțelor Publice de a efectua vărsămintele la cererea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții în termen de 15 zile de la primirea cererii acestei societăți, fără precizarea unor criterii, a unor limite sau a unui calendar pentru realizarea acestor vărsăminte, sunt puse în pericol chiar interesele naționale ale statului român în activitatea economică, financiară și valutară, **încălcându-se art. 135 alin. 2 lit. b) din legea fundamentală.**

II.5. Art. 7 alin. 9 din lege încalcă art. 1 alin. 4, art. 135 alin. 2 lit. b) și art. 147 alin. 4 din Constituția României

În primul rând, transferul unor bunuri aflate în proprietatea privată a statului către o societate pe acțiuni, printr-un act de reglementare primară reprezintă o încălcare

a principiului separației puterilor în stat și o încălcare a deciziilor Curții Constituționale. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, s-a reținut că trecerea cu titlu gratuit a unor acțiuni ale unei societăți din proprietatea privată a statului în proprietatea privată a unei unități administrativ-teritoriale „*reprezintă mai degrabă un act de dispoziție cu privire la capitalul social al societății*” și astfel de acte „*nu țin de competența de legiferare a Parlamentului, ci de cea de administrare a bunurilor proprietate publică/privată a statului, care aparține, în mod exclusiv, Guvernului. Numai acesta are competența de a emite un act individual, pe calea unei hotărâri, adoptate în temeiul art. 108 din Constituție, care să vizeze o astfel de transmitere a dreptului de proprietate*”. (Decizia nr. 1/2014, Decizia nr. 574/2014).

Așadar, transmiterea cu titlu gratuit (în cazul de față, a pachetelor de acțiuni din anexa legii) a unor bunuri aflate în proprietatea privată a statului către o societate pe acțiuni, persoană juridică, reprezintă un act de dispoziție asupra respectivelor bunuri și ține de competența de administrare a bunurilor proprietate privată a statului, **revenind în mod exclusiv Guvernului**. Astfel, prin această operațiune realizată de legiuitor se încalcă atât principiul separației puterilor în stat prevăzut de **art. 1 alin. 4 din Constituție**, Parlamentul realizând o intervenție într-un domeniu aflat în competența Guvernului, cât și jurisprudența Curții Constituționale amintită, aducându-se atingere efectului obligatoriu al deciziilor Curții, prevăzut de **art. 147 alin. 4 din legea fundamentală**.

În al doilea rând, potrivit art. 7 alin. 9 din lege, „*pachetele de acțiuni aduse aport la capitalul social al FDSI în condițiile prezentei legi, se transferă din proprietatea privată a statului român în proprietatea privată a FSDI, acesta putând dispune liber de respectivele acțiuni, în calitate de bunuri proprii*”.

După cum putem observa, transferul respectivelor acțiuni din proprietatea privată a statului, în proprietatea privată a FSDI se realizează **cu titlu gratuit**. Acest aspect aduce atingere protecției instituite de Constituția României cu privire la

interesele statului în activitatea economică, **potrivit art. 135 alin. 2 lit. b) din Legea fundamentală.**

Spre exemplu, prin Decizia nr. 574/2014, Curtea a reținut că transferul unor acțiuni deținute de stat, cu titlu gratuit, „*este în dezacord cu principiul esențial al modalității de diminuare a participației statului în economie, respectiv acela al vânzării acțiunilor la cel mai bun preț obținut, în vederea promovării intereselor generale ale societății*”, aspect ce contravine protejării intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară. În această decizie, Curtea a arătat că „*legiuitorul, fie originar sau delegat, nu are competența de a realiza, printr-un act normativ de reglementare primară, transferul intuitu personae și cu titlu gratuit a acțiunilor aflate în proprietatea privată a statului către unitățile administrativ-teritoriale, dar are, în schimb, posibilitatea de a reglementa, printr-o lege-cadru, regulile, procedurile și condițiile în care Guvernul să poată realiza un transfer cu titlu oneros către unitățile administrativ-teritoriale, cu respectarea dispozițiilor art. 1 alin. (4), art. 44 și art. 135 din Constituție*”.

Pentru protejarea intereselor statului în materie economică, legiuitorul trebuie să țină cont de dispozițiile constituționale amintite și chiar dacă ar fi constituțională transmiterea unor acțiuni din proprietatea privată a statului în proprietatea privată a unei societăți pe acțiuni, realizată prin lege, act de reglementare primară al Parlamentului, **acest lucru nu ar putea fi făcut cu titlu gratuit**, în baza jurisprudenței mai sus amintite. Motivul este chiar cel instituit de legiuitorul constituant, cel de a proteja domeniul public și privat al statului, în fața unor acțiuni care pot aduce atingere domeniului economic al țării, statul având obligația de a proteja interesele naționale în concordanță cu **art. 135 alin. 2 lit. b).**

Chiar dacă în cazul de față societatea pe acțiuni are drept unic acționar tot statul român, reprezentat prin Ministerul Finanțelor Publice, FSDI reprezintă o altă entitate juridică, cu personalitate juridică proprie și distinctă de a statului, în beneficiul căreia legiuitorul a transferat dreptul de proprietate asupra

respectivelor pachete de acțiuni. Așadar, transmiterea cu titlu gratuit a unui bun aflat în proprietatea privată a statului în proprietatea privată a unei persoane juridice aduce atingere art. 135 alin. 2 lit. b) și art. 147 alin. 4 prin încălcarea jurisprudenței anterior amintite.

II.6. Art. 10 alin. 1 din lege încalcă art. 1 alin. 5 și art. 147 alin. 4 din Constituția României

Potrivit art. 10 alin. 1 din lege, *„actul constitutiv al FSDI este prevăzut în anexa nr. 2 care face parte integrantă din prezenta lege”*. Art. 10 alin. 3 din lege arată în continuare că *„După înmatricularea FSDI la Oficiul Registrului Comerțului, actul constitutiv va putea fi modificat în condițiile Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare”*. Astfel, actul constitutiv beneficiază prin prisma art. 10 alin. 1 de aceeași valoare juridică precum cea a legii. Conform art. 204 alin. 1 din Legea nr. 31/1990, legea societăților, actul constitutiv poate fi modificat *„prin hotărâre a adunării generale ori a Consiliului de administrație, respectiv directoratului”*. Într-o astfel de situație, un act cu rang de lege ar putea fi modificat printr-o hotărâre a Adunării Generale a Acționarilor, aspect ce încalcă principiul ierarhiei actelor juridice consacrat de art. 1 alin. 5 din Constituția României. O încălcare similară a fost reținută și în jurisprudența Curții Constituționale, prin Decizia nr. 249/2018.

II.7. Art. 11 alin. 1 și 2 din lege încalcă art. 16 alin. 1 și 2 raportat la art. și art. 135 alin. 2 lit. b) din Constituția României

În primul rând, potrivit prevederilor art. 11 alin. 1 din lege *„FSDI este exceptată de la aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la*

regiile autonome, aprobată cu modificări prin Legea nr. 769/2001, cu modificările și completările ulterioare”.

Așadar, acțiunile pe care statul le deține la companiile din Anexa nr. 1 a legii sunt transferate cu titlu gratuit Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții, iar acesta nu mai are obligația de a repartiza către bugetul de stat, potrivit art. 1 alin. 1 lit. f) din O.G. nr. 64/2001, „*minimum 50% vărsăminte la bugetul de stat sau local, în cazul regiilor autonome, ori dividende, în cazul societăților naționale, companiilor naționale și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat*”. Efectul acestei dispoziții, corelată cu celelalte reglementări cuprinse în lege, este faptul statul român pierde veniturile din dividende sau din repartizarea profitului de la companiile la care acesta deține acțiuni (cele listate în anexa legii), acestea sunt transmise cu titlu gratuit către FSDI, iar această societate pe acțiuni nu are obligația de a efectua vărsăminte către bugetul de stat din profitul acesteia și nici să aloce dividende statului, care este acționar unic. În acest mod, introducerea unei entități intermediare care preia acțiunile statului la respectivele companii și le gestionează fără a avea obligația de repartiza din profitul acesteia către bugetul de stat afectează în mod direct sursele de venit ale statului, aducând atingere intereselor naționale în activitatea economică și financiară a statului român, **contrar art. 135 alin. 2 lit. b) din legea fundamentală.**

În al doilea rând, înstrăinarea unor acțiuni sau alte active aflate în proprietate FSDI nu este supusă prevederilor OUG nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, aprobată prin Legea nr. 44/1998 și nici prevederilor Legii nr. 137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării, cu modificările și completările ulterioare. Cele două acte normative instituie o serie de reguli privind realizarea procesului de privatizare, cum ar fi: restricții privind persoanele care pot participa la procesul de privatizare (art. 5 alin. 3 din Legea nr. 137/2002), aprobarea unei strategii de privatizare a Guvernului și a unor elemente esențiale ale mandatului (art. 5¹ din Legea nr. 137/2002), anumite **condiții de transparență și publicitate** ale acestor acțiuni de privatizare, realizarea unor

etape premergătoare privatizării etc. Exceptarea de la toate aceste reguli creează un vid legislativ nepermis, instituind posibilitatea ca vânzarea de acțiuni sau active ale statului să se deruleze fără nicio restricție, în orice condiții și în orice moment. O astfel de reglementare pune în pericol interesele naționale ale statului român în activitatea economică, financiară și valutară, încălcând dispozițiile art. 135 alin. 2 lit. b).

În plus, această reglementare creează un tratament diferențiat nejustificat obiectiv și rațional între companiile incluse în anexa legii și celelalte companii la care statul deține acțiuni, prin procedura diferită aplicată în privința acțiunilor de privatizare. Conform jurisprudenței Curții Constituționale, *„principiul egalității în drepturi a cetățenilor poate fi invocat de o persoană juridică numai în situația în care, datorită unui tratament diferențiat promovat față de aceasta, regimul juridic s-ar răsfrânge asupra cetățenilor, implicând inegalitatea lor în fața legii sau a autorităților publice, sau a autorităților publice”* (Decizia nr. 529/2004). În situația de față, tratamentul diferențiat aplicat companiilor la care statul deține acțiuni în privința procedurii de urmat în cazul privatizării, se răsfrânge asupra dreptului de proprietate privată ocrotit de art. 44 din Constituția României, motiv pentru care dispozițiile art. 11 alin. 2 încalcă și art. 16 alin. 1 și 2 raportat la art. 44 din Constituția României.

II.8. Art. 12 alin. 2 din lege încalcă art. 31 alin. 1 din Constituția României

Potrivit art. 12 alin. 2 din lege, *informațiile care au caracter secret sau confidențial, în conformitate cu prevederile legale, sau informațiile care pot afecta mediul concurențial, nu fac obiectul regulilor de transparență prevăzute în OUG nr. 109/2011. Aprobata cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările ulterioare”*.

Potrivit art. 12 alin. 1 din lege, prevederile OUG nr. 109/2011 se aplică FSDI, cu excepția celor referitoare la remunerarea membrilor Consiliului de Supraveghere

și Directoratului. Așadar, sunt aplicabile FDSI inclusiv prevederile din OUG nr. 109/2011 care prevăd deja o serie de excepții de la publicarea informațiilor confidențiale, secrete sau a celor care pot afecta mediul concurențial. Spre exemplu, potrivit art. 14 alin. 5 din OUG nr. 109/2011, „(5) Membrii consiliului de administrație nu vor divulga informațiile confidențiale și secretele comerciale ale regiei autonome, la care au acces în calitatea lor de administratori. Această obligație le revine și după încetarea mandatului de administrator”. Potrivit art. 36 alin. 5: „(5) Evaluarea activității directorilor sau directoratului, după caz, se face anual de către consiliul de administrație sau supraveghere și vizează atât execuția contractului de mandat, cât și a componentei de management a planului de administrare. Raportul de evaluare se publică pe pagina de internet a autorității publice tutelare, la data de 31 mai a anului următor celui pentru care se efectuează evaluarea. **Datele care conform legii au caracter confidențial sau secret sunt exceptate de la publicare**”. De asemenea, art. 41 alin. 1 din același act normativ conține referiri la documente confidențiale. Așadar, în Capitolul V din OUG nr. 109/2011 **nu există alte excepții de la obligațiile de transparență sau de raportare**, motiv pentru care art. 12 alin. 2 din lege încalcă art. 31 alin. 1 din Constituția României care prevede că „dreptul de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit”, articolul în discuție instituind excepții suplimentare față de cele prevăzute de art. 12 din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informații de interes public, text care prevede în mod limitativ cazurile exceptate.

II.9. Art.13 pct.2 și ale art.14 pct.2 din legea criticată încalcarea principiului securității juridice prevăzut de art.1 alin.(4) din Constituția României, ca urmare a faptului că legea este echivocă atât cu privire la modul de funcționare al Companiei Naționale „Loteria Română”, cât și a Companiei Naționale Imprimeria Națională.

Prin dispozițiile de abrogare cuprinse în art.13 pct.2 și ale art.14 pct.2 legiuitorul pune în imposibilitate de funcționare două companii ale statului român, încălcând astfel dispozițiile art.135 alin.(2) litera c) din Constituția României, care arată că „Statul trebuie să asigure protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară”.

În fapt, în cazul Companiei Naționale „Loteria Română” legiuitorul a procedat la abrogarea licențierii prin efectul legii a jocurilor de noroc asupra cărora Compania Națională „Loteria Română” are exclusivitate (anume: loto, expres, pronosport, loz în plic și instant lottery). Prin abrogarea dispozițiilor art.7 alin.(3) și alin.(4) din OUG nr.159/1999 privind înființarea Companiei Naționale „Loteria Română” - S.A., publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.515/1999, aprobată cu modificări prin Legea nr.288/2001, deși păstrează exclusivitatea jocurilor antecitate Compania Națională „Loteria Română” este pusă în imposibilitatea de a le organiza deoarece pierde Licențierea acestora prin efectul legii. Norma abrogatoare generează echivoc deoarece legiuitorul nu prevede nicio normă modificatoare referitoare la modul de licențiere a jocurilor de noroc care pot fi organizate, exclusiv, de Loteria Română. Prin abrogare, se creează o situație ambiguă deoarece Compania Națională „Loteria Română” va fi detentorul exclusiv al dreptului de a organiza anumite jocuri de noroc, dar nu le va putea organiza pentru că își pierde licența asupra acestora, ceea ce generează consecința imediată a unor pierderi financiare în patrimoniul acestei companii, fapt care afectează, în opinia noastră, dispozițiile art.135 din Constituția României.

Suntem în aceeași situație și în cazul Companiei Naționale „Imprimeria Națională” care, prin abrogarea dispozițiilor art.7 alin.(2), (3) și (5) ale OUG nr.199/2000 privind înființarea Companiei Naționale „Imprimeria Națională”-S.A., publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.581/2000, aprobată cu modificări prin Legea nr.402/2001, cuprinse în art.14 pct.(2) din legea supusă controlului de constituționalitate, pierde dreptul exclusiv de gestionare a

sistemului unitar de înscriere și numerotare a formularelor tipizate cu regim special ceea ce, în lipsa unor reglementări exprese privind gestiunea acestor tipizate, poate afecta grav atât libertatea comerțului, prevăzută de art.135 alin.(1) din Constituție, cât și „protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară” valoare protejată prin dispoziția art.135 alin.(2) lit.b) din Constituție. În acest context subliniem încălcarea dispozițiilor art.8 alin.(4) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, care dispune „textul legislativ trebuie să fie formulat clar, fluent și inteligibil, fără dificultăți sintactice și pasaje obscure sau echivoce”.

Vă rugăm să constatați neconstituționalitatea dispozițiilor art.13 pct.(2) și ale art.14 pct.(2) din *Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A. și pentru modificarea unor acte normative* deoarece încalcă dispozițiile art.1 alin.(4) coroborat cu art.135 alin.(1) și alin.(2) lit.b) din Constituția României dar și pe cele ale art.8 alin.(4) din legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

În drept, ne întemeiem sesizarea atât pe dispozițiile art.133 alin.(3) din Regulamentul Camerei Deputaților, cât și pe dispozițiile art. 15 alin. (1) și (2) din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

TABEL CU SEMNĂTURII SESIZĂRII LA
 CURTEA CONSTITUTIONALĂ A LEGII PRIVIND
 ÎNFIINȚAREA FONDULUI SUVERAN DE DEZVOLTARE
 ȘI INVESTIȚII ȘI PENTRU MODIFICAREA
 UNOR ACTE NORMATIVE (PLx-236/2018)

NR. CRT.	DEPUTAT	SEMNĂTURĂ
1.	ROȘCA TURCAM	
2.	ROMAN FEOPIN	
3.	SOFIALA C-TIH	
4.	BICA DANUȘ	
5.	GUDU VASILE	
6.	RĂZVAN PRISĂ	
7.	OLAR CORIBUȘ	
8.	GABRIEL ANDRONACHE	
9.	Păpescu Virgil	
10.	Chereșeș Florica	
11.	ROMĂNEȘU CRISTINEA	
12.	PIRTEA MARIETA	
13.	OROS HECHITA ADRIANA	
14.	Helius Lucian - Ovidiu	
15.	IONIȚĂ ANTONETA	
16.	Fedor Angelica	
17.	Neagu Nicolae	
18.	Vășta Voite	
19.	SERAN-JAN MOLDOVANU	
20.	LUCIAN BOȘE	
21.	BUICAN CRISTIAN	
22.	STROE IANA	
23.	Mara Măreș	

53.	CUPSA IONU	
54.	Mihailoene Dumitru	✓
55.	ROBERTA ANASTASE	
56.	George Dumel	
57.	Mugur COZMANCUC	✓
58.	IONEL PALAR	
59.	MARA CALISTA	
60.	Aldiana Saffin	
61.	Preda Cepoi Florin	✓
62.	Dore Voicu Raul	✓
63.	Jovanee George	
64.	PREDERU	
65.	VARBA GLAU	
66.	Voicu Iulian ALEXANDRU	
67.	OPREA DIMITRU	

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

506/18.06.2018

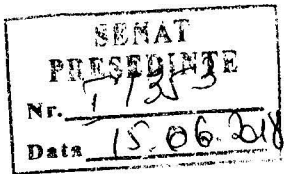
Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.914A/2018

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICTIONALĂ
NR.4638 / 15 JUN 2018

Domnului

Călin Constantin Anton POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului

1506/2018

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de un număr de 51 deputați aparținând Grupului parlamentar al Uniunii Salvați România, Grupului parlamentar al Partidului Mișcarea Populară, precum și deputați neafiliați, sesizare referitoare la neconstituționalitatea Legii privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 7 iulie 2018 (inclusiv în format electronic *Word* la adresa de mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 18 iulie 2018.

Vă asigurăm, domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

Președinte,

prof. univ. dr. Valer DORNEANU

Parlamentul României
Camera Deputaților

CABINET SECRETAR GENERAL

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ
NR. 4596 / 14 JUN 2018

București, 14.06.2018

Nr. 2/5954

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 914 A / 2018

Domnului

VALER DORNEANU

Președintele Curții Constituționale

Stimate domnule Președinte,

Vă trimitem, alăturat, sesizarea formulată de un număr de 51 deputați, din Grupul parlamentar al Uniunii Salvați România, Grupul parlamentar al Partidului Mișcarea Populară, precum și deputați neafiliați, referitoare la neconstituționalitatea Legii privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții-S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative.

Cu deosebită considerație,

SECRETAR GENERAL

Silvia Claudia MIHALCEA

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 2/5954/14.06.2018

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
GRUPUL PARLAMENTAR U.S.R.
INTRARE / IEȘIRE Nr. 30/16/2158
Ziua 14 Luna 06 Anul 2018

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR**

Grupul Parlamentar al Partidului Uniunea Salvați România

Către:

SECRETARIATUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

Doamnei Silvia-Claudia Mihalcea

Doamnă Secretar General,

În temeiul art. 146 lit. a) din Constituția României și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vă depunem alăturat sesizarea de neconstituționalitate a Legii privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative (PL-x nr. 236/2018), solicitându-vă să o înaintați Curții Constituționale a României, în ziua depunerii.

Cu stimă,

Lider Grup USR Camera Deputaților,

Claudiu Năsui

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

DOMNULE PREȘEDINTE,

În conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) din Constituția României și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deputații menționați în anexa atașată formulăm prezenta

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

a **Legii privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative** (PL-x nr. 236/2018), pe care o considerăm neconformă cu o serie de prevederi din Constituția României, pentru motivele expuse în continuare.

I.) SITUAȚIA DE FAPT

Legea care face obiectul prezentei sesizări a fost inițiată în anul 2017, sub denumirea „*Propunere legislativă privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., și pentru modificarea unor acte normative*” de către 181 de senatori și deputați ai PSD și ALDE.

Conform expunerii de motive atașate propunerii legislative, inițiatorii au urmărit înființarea Fondului Suveran pentru Dezvoltare și Investiții – S.A., în vederea susținerii dezvoltării economice prin investiții în sectoare competitive, care să antreneze un efect de multiplicare în economie, în urma atragerii de capital și surse din piața financiară.

De asemenea, se arată că înființarea fondului se circumscrie obiectivelor prevăzute în Programul de guvernare 2017-2020 aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 53/2017 pentru

acordarea încrederii Guvernului, care stabilește, *inter alia*, că implementarea unei strategii economice naționale de dezvoltare pe termen mediu și lung constituie o prioritate și se va realiza inclusiv prin crearea unor noi instrumente de investiții, care să conducă la dezvoltarea economiei românești și să ofere o alternativă de finanțare a proiectelor de investiții în domenii precum infrastructură, energie, agricultură, sănătate, dar și în alte domenii.

Derularea procedurii legislative la Senat:

- la data de 16.11.2017 a fost înregistrată la Senat pentru dezbateră cu codul B574;
- la data de 20.11.2017 a fost primit avizul favorabil al Consiliului Legislativ, înregistrat cu nr. 1016;
- la data de 27.11.2017 a fost prezentată în Biroul permanent cu codul L506;
- la data de 05.12.2017 a fost primit avizul favorabil cu nr. 154 al Comisiei pentru dezvoltare regional, administrarea activelor statului și privatizare;
- la data de 19.12.2018 a fost primit avizul favorabil cu nr. 254 al Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări;
- la data de 19.03.2018 plenul a aprobat prelungirea termenului de adoptare tacită de la 45 la 60 de zile;
- la data de 16.04.2018 a fost primit punctul de vedere favorabil al Guvernului, înregistrat cu nr. 4339;
- la data de 18.04.2018 a fost primit raportul favorabil cu amendamente cu nr. 392 al Comisiei economice, industriei și servicii;
- la data de 18.04.2018 a fost primit raportul favorabil cu amendamente cu nr. 209 al Comisiei pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital;
- la data de 18.04.2018 a fost adoptată în plen, cu 72 de voturi pentru, 30 împotriva și o abținere.

Derularea procedurii legislative la Camera Deputaților:

- la data de 23.04.2018 a fost înregistrată la Biroul Permanent cu codul PL-x nr. 236/2018;
- la data de 30.05.2018 a fost primit avizul favorabil cu nr. 4c-2/338 al Comisiei pentru buget, finanțe și bănci;

- la data de 05.06.2018 a fost primit raportul favorabil cu amendamente cu nr. 4c-1/151 al Comisiei pentru politică economică și privatizare;
- la data de 06.06.2018 a fost primit avizul favorabil cu amendamente cu nr. 4c-3/216 al Comisiei pentru industrii și servicii;
- la data de 06.06.2018 a fost adoptată în plen cu 174 de voturi pentru, 98 împotriva și 3 abțineri.

II.) MOTIVE DE NECONSTITUȚIONALITATE EXTRINSECI

1. ÎNCĂLCAREA ART. 1 ALIN. (4), ART.16 ALIN. (1) ȘI (2) ȘI A ART. 61 ALIN. (1) DIN CONSTITUȚIE

Potrivit art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală, *„Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării”*.

Funcția de legiferare a Parlamentului constituie capacitatea forului reprezentativ suprem al poporului de a reglementa în mod primar orice categorie de relații sociale, sens în care emite norme cu aplicabilitate generală, în condițiile prescrise de Constituție și de regulamentele parlamentare.

Prin urmare, o lege trebuie să aibă caracteristicile specifice oricărui act normativ, respectiv să cuprindă norme juridice generale și impersonale, reglementarea prin lege a unor situații particulare fiind prohibită de Legea fundamentală.

În același sens s-a pronunțat și instanța de contencios constituțional, care, în Decizia nr. 600/2005 a statuat că *„în absența unei prevederi prohibitive exprese, este de principiu că legea are, de regulă, caracter normativ, natura primară a reglementărilor pe care le conține fiind dificil de conciliat cu aplicarea acestora la un caz sau la cazuri individuale”* și că, deși *„este dreptul legiuitorului de a reglementa anumite domenii particulare într-un mod diferit de cel utilizat în cadrul reglementării cu caracter general sau, altfel spus, de a deroga de la dreptul comun, procedeu la care, de altfel, s-a mai apelat în această materie”*, în ipoteza în care *„reglementarea specială, diferită de cea constitutivă de drept comun, are caracter*

individual, fiind adoptată intuitu personae, ea încetează de a mai avea legitimitate, dobândind caracter discriminatoriu și, prin aceasta, neconstituțional".

Apreciem că *Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative* are caracter individual, întrucât nu reglementează relațiile sociale dintr-o anumită materie, ci are ca obiect înființarea unei societăți pe acțiuni, privite *ut singuli*, operațiune care ar fi trebuit realizată în condițiile prescrise de lege.

Codul civil reglementează la art. 190 și art. 191, cu caracter general, modalitățile de înființare a persoanelor juridice, astfel:

„Art. 190 Persoana juridică de drept privat. - Persoanele juridice de drept privat se pot constitui, în mod liber, în una dintre formele prevăzute de lege.

Art. 191 Persoana juridică de drept public. - (1) Persoanele juridice de drept public se înființează prin lege.

(2) Prin excepție de la dispozițiile alin. (1), în cazurile anume prevăzute de lege, persoanele juridice de drept public se pot înființa prin acte ale autorităților administrației publice centrale sau locale ori prin alte moduri prevăzute de lege.”

Astfel, se poate constata că, potrivit art. 191 alin. (1) din Codul civil, prin lege pot fi înființate exclusiv persoanele juridice de drept public, respectiv autoritățile și instituțiile statului. În acest sens, învederăm următoarele aspecte reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr. 249/2018:

„Se mai reține că, potrivit art. 191 alin. (1) din Codul civil, persoanele juridice de drept public se înființează prin lege [alin. (1)], iar prin excepție de la dispozițiile alin. (1), în cazurile anume prevăzute de lege, persoanele juridice de drept public se pot înființa prin acte ale autorităților administrației publice centrale sau locale ori prin alte moduri prevăzute de lege [alin. (2)]. În privința cauzei de față, Curtea constată că societatea constituită, desi nu dispune de prerogative de putere publică, prestează un serviciu public, situație în care îi sunt aplicabile prevederile art. 191 alin. (2) din Codul civil, ceea ce o califică drept o

persoană juridică de drept public. În acest sens, Curtea constată că art. 191 alin. (1) din Codul civil se referă la autoritățile și instituțiile statului [înființarea Guvernului, ministerelor, autoritățile administrative autonome (spre exemplu, Consiliul Concurenței), Consiliul Legislativ, Curtea Constituțională etc.], la unitățile administrativ-teritoriale, toate acestea exercitând prerogativele puterii publice, în timp ce alin. 2 al aceluiași text legal se referă la operatorii economici, partidele politice etc., respective la persoane juridice care sunt calificate de drept public prin prisma scopului și obiectului lor de activitate, prestând, spre exemplu un serviciu de interes public/general, administrând bunuri proprietate publică etc. În sensul că societatea nou-creată este o persoană juridică de drept public conform art. 191 alin. (2) din Codul civil, Curtea reține faptul că aceasta are ca scop îndeplinirea strategiei naționale privind editarea manualelor școlare (art. 5 din actul constitutiv), are capital integral de stat (art. 2 din actul constitutiv), acțiunile sale sunt deținute numai de stat (art. 6 din ordonanța de urgență), care nu poate cesiona nicio acțiune [art. 12 alin. (2) din actul constitutiv, context în care apare ca fiind discutabilă ideea de adunare generală a acționarilor, reglementată prin art. 7 din ordonanța de urgență, fiind vorba, în speță de un singur acționar] și este o persoană juridică de interes național (art. 2 din actul constitutiv).

Prin urmare, înființarea/reorganizarea sau încetarea activității unei edituri, precum cea de față, se dispune printr-un act de reglementare secundară, care se subsumează competenței autorității administrației publice centrale.”

Raportat la cauza de față, considerăm că ține de domeniul evidenței că Fondul Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A. **nu are natura unei autorități sau instituții publice**, ci este un operator economic, întrucât nu acționează în regim de putere publică, pentru satisfacerea unui interes public, ci în vederea obținerii de profit. În acest sens, potrivit art. 2 din Lege „FSDI are ca scop atât dezvoltarea și finanțarea din fonduri proprii și din fonduri atrase, de proiecte de investiții rentabile și sustenabile, în diverse sectoare economice, prin participare directă ori prin intermediul altor fonduri de investiții sau al unor societăți de investiții, singur sau împreună cu alți investitori instituționali sau privați, inclusiv prin participarea în parteneriate public-private, cât și administrarea activelor financiare proprii, în vederea obținerii de profit”.

De asemenea, ținând cont de faptul că, potrivit expunerii de motive, înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții - S.A. este o măsură de implementare a Programului de guvernare 2017-2020 aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 53/2017 pentru acordarea încrederii Guvernului, precum și de faptul că are capital integral de stat, apreciem că acesta are natura unei persoane juridice de drept public, în sensul art. 191 alin. (2) din Codul civil, fiind, așadar, supusă înființării **„prin acte ale autorităților administrației publice centrale sau locale ori prin alte moduri prevăzute de lege.”**

Cu referire la modurile de înființare a societăților, reținem, pe de o parte, că societățile de interes național se înființează în condițiile art. 17 teza I din Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, potrivit căruia *„unitățile economice de interes republican se organizează ca societăți comerciale prin hotărâre a Guvernului”*, iar, pe de altă parte, societățile de drept comun se înființează în condițiile Legii privind societățile nr. 31/1990. Deci, indiferent de calificarea juridică a Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții S.A., drept societate de interes național sau societate de drept comun, înființarea acestuia trebuia realizată pe cale administrativă, prin emiterea unei hotărâri a Guvernului sau prin îndeplinirea operațiunilor administrative de înregistrare prevăzute Legea nr. 31/1990, după caz.

Prin urmare, înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A printr-un act de reglementare primară constituie o încălcare a prerogativelor constituționale ale Parlamentului, cuprinse la art. 61 alin. (1) din Constituție.

De asemenea, apreciem că Parlamentul a încălcat și principiul separației puterilor în stat, prevăzut la art. 1 alin. (4) din Constituție, prin faptul că s-a substituit puterii executive, efectuând pe cale legislativă o operațiune de competența puterii executive, precum și principiul egalității în fața legii, statuat la art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție, prin faptul că domeniul de incidență al reglementării este determinat concret, *intuitu personae*, creând, astfel, societății nou înființate un privilegiu față de ceilalți operatori economici, care sunt supuși înființării potrivit dreptului comun.

Astfel, considerăm pe deplin aplicabile următoarele considerente reținute de Curte în Decizia nr. 777/2017:

„Curtea a mai arătat că Parlamentul, arogându-și competența de legiferare, în condițiile, domeniul și cu finalitatea urmărite, a încălcat principiul separației și echilibrului puterilor în stat, consacrat de art.1 alin. (4) din Constituție, viciu care afectează legea în ansamblu. O lege, adoptată în condițiile de mai sus, contravine principiului constituțional al egalității în drepturi, astfel cum își găsește expresie în art.16 alin. (1) din Legea fundamentală, având caracter discriminatoriu și, ca atare, este sub acest aspect în totalitate neconstituțională. De asemenea, este încălcat și art.16 alin. (2) din Constituție, într- adevăr, în măsura în care un anumit subiect de drept este sustras, prin efectul unei dispoziții legale adoptate exclusiv în considerarea lui și aplicabile numai în ceea ce îl privește, incidenței unei reglementări legale constituind dreptul comun în materie, dispozițiile legale în cauză nesocotesc principiul constituțional potrivit căruia „nimeni nu este mai presus de lege”. Curtea a mai reținut că acceptarea ideii potrivit căreia Parlamentul își poate exercita competența de autoritate legiuitoare în mod discreționar, oricând și în orice condiții, adoptând legi în domenii care aparțin în exclusivitate actelor cu caracter infralegal, administrativ, ar echivala cu o abatere de la prerogativele constituționale ale acestei autorități consacrate de art. 61 alin. (1) din Constituție și transformarea acesteia în autoritate publică executivă. Or, o astfel de interpretare este contrară celor statuate de Curtea Constituțională în jurisprudența sa și, prin urmare, în contradicție cu prevederile art.147 alin. (4) din Constituție, care consacră obligativitatea erga omnes a deciziilor Curții Constituționale.”

Pe cale de consecință, *Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative (PL-x nr. 236/2018)* a fost adoptată cu încălcarea art. 1 alin. (4), art. 16 alin. (1) și (2) și a art. 61 din Constituție.

2. ÎNCĂLCAREA PRINCIPIULUI BICAMERALISMULUI

Respectarea principiului bicameralismului Parlamentului României reprezintă o condiție extrinsecă de constituționalitate a legilor, care privește exclusiv modul de adoptare a

acestor acte normative, spre deosebire de condițiile intrinseci, care se referă la conformitatea dispozițiilor conținute cu Legea fundamentală.

Principiul bicameralismului nu este enunțat în mod expres prin Constituție, însă rezultă pe cale de interpretare a art. 61 alin. (1), care statuează că Parlamentul este alcătuit din Camera Deputaților și Senat, coroborat cu art. 75, care stabilește ordinea sesizării celor două camere pentru dezbateră și adoptarea proiectelor de legi și propunerilor legislative, în funcție de categoriile din care fac parte.

Existența și obligativitatea respectării acestui principiu au fost recunoscute în repetate rânduri în jurisprudența Curții Constituționale, care a pronunțat atât decizii de admitere (ex. Decizia nr. 472/2008, Decizia nr. 1029/2008, Decizia nr. 710/2009, Decizia nr. 62/2017) cât și decizii de respingere (ex. Decizia nr. 413/2010, Decizia nr. 1533/2011, Decizia nr. 1/2012) a sesizărilor de neconstituționalitate *a priori* formulate în baza acestuia.

Spre exemplu, prin Decizia nr. 710/2009, instanța de contencios constituțional a reținut următoarele:

"Potrivit art. 61 din Constituție, Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării, iar structura sa este bicamerală, fiind alcătuit din Camera Deputaților și Senat.

Principiul bicameralismului, astfel consacrat, se reflectă în procedura legislativă prin diviziunea de competențe prevăzută de art. 75 din Legea fundamentală, în cadrul căreia fiecare dintre cele două Camere este, în cazurile expres definite, primă Cameră sesizată sau Cameră decizională.

Totodată, ținând seama de indivizibilitatea Parlamentului ca organ reprezentativ suprem al poporului român, Constituția nu permite adoptarea unei legi de către o singură Cameră, fără ca proiectul de lege să fi fost dezbătut și de cealaltă Cameră.

Art. 75 din Legea fundamentală a introdus, după revizuirea și republicarea acesteia în octombrie 2003, soluția obligativității sesizării, în anumite materii, ca primă Cameră, de reflecție, a Senatului, sau, după caz, a Camerei Deputaților și, pe cale de consecință, reglementarea rolului de Cameră decizională, pentru anumite materii, a Senatului și, pentru

alte materii, a Camerei Deputaților, tocmai pentru a nu a exclude o Cameră sau alta din mecanismul legiferării.

Totodată, alin. (4) și (5) ale art. 75 din Constituție prevăd modul de rezolvare a posibilelor "conflicte de competență" între prima Cameră sesizată și Camera decizională, dar nu există un text în Constituție care să permită Camerei decizionale să se îndepărteze de la "limitele sesizării" date de soluția adoptată de către prima Cameră sesizată.

Așa cum s-a arătat deja, diferențele de conținut juridic dintre forma proiectului de lege adoptat de Senat, ca primă Cameră sesizată, și a legii adoptate de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, sunt de natură să încalce principiul bicameralismului, în sensul că forma finală a legii, în redactarea adoptată de Camera decizională, se îndepărtează în mod substanțial de forma adoptată de Camera de reflecție, ceea ce echivalează practic cu excluderea acesteia din urmă de la procesul de legiferare. Or, legea trebuie să fie rezultanta manifestării de voință concordante a ambelor Camere ale Parlamentului.

Este adevărat că în dezbaterea unei inițiative legislative, Camerele au un drept propriu de decizie asupra acesteia, dar principiul bicameralismului nu poate fi respectat decât atât timp cât ambele Camere ale Parlamentului au dezbătut și s-au exprimat cu privire la același conținut și la aceeași formă ale inițiativei legislative."

Tot pe cale jurisprudențială, Curtea Constituțională a stabilit două criterii esențiale pentru a se determina cazurile în care prin procedura legislativă se încalcă principiul bicameralismului: pe de o parte, existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, pe de altă parte, existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului. Întrunirea cumulativă a celor două criterii este de natură a afecta principiul constituțional care guvernează activitatea de legiferare a Parlamentului, plasând pe o poziție privilegiată Camera decizională, cu eliminarea, în fapt, a primei Camere sesizate din procesul legislativ.

În speță, fără a nega dreptul Camerei decizionale de a adopta proiecte de lege în forme ușor diferite de cele adoptate sau respinse în Camera de reflecție, aspect esențial al

sistemului bicameralismului imperfect la care legiuitorul constituțional a recurs prin revizuirea Legii fundamentale din anul 2003, compararea celor două versiuni relevă faptul că, în calitate de Cameră decizională, Camera Deputaților a adoptat o serie de amendamente care au modificat în mod semnificativ funcționarea și organizarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., cele mai importante fiind următoarele:

- modificarea art. 4 alin. (1) în sensul introducerii și unui **set de indicatori de performanță pe termen scurt**, care vor fi luați în calcul în procesul de evaluare a activității și a modului de îndeplinire a obiectivelor de către Fond;
- eliminarea alin. (3) și (4) ale art. 4, care **stabileau în sarcina Ministerului Finanțelor Publice competența de elaborare a indicatorilor de performanță și reglementau Comitetul consultativ**, care avea rolul de a acorda suport de specialitate Ministerului Finanțelor Publice la elaborarea acestora;
- modificarea art. 7 alin. (1) în sensul creșterii capitalului social inițial al Fondului, de la 1.850.000.000 lei, la **9.000.000.000 lei**;
- modificarea art. 7 alin. (2) lit. a) și b), prin care s-au schimbat **datele de referință în funcție de care se calculează valoarea aportului în natură la capitalul social inițial** al Fondului;
- modificarea art. 7 alin. (6), prin care s-a schimbat **modalitatea de efectuare a vărsămintelor aferente aportului în numerar la capitalul social inițial** al Fondului, astfel:
  - la constituire, de la 50.000.000 lei, la 200.000.000 lei;
  - diferența, în termen de 5 ani de la constituire, față de 3 ani, în forma adoptată de prima Cameră;
- modificarea Anexei nr. 1, în sensul **suplimentării numărului de societăți ale căror acțiuni vor constitui aport în natură la capitalul social inițial al Fondului cu următoare 10 societăți**: S.C. COMPLEXUL ENERGETIC OLTENIA S.A.; COMPANIA NAȚIONALĂ DE CĂI FERATE C.F.R. S.A.; SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE RADIOCOMUNICAȚII S.A.; COMPANIA NAȚIONALĂ POȘTA ROMÂNĂ S.A.; S.N. AEROPORTUL INTERNAȚIONAL TRAIAN VUIA TIMIȘOARA S.A.; UZINA TERMoeLECTRICĂ MIDIA S.A.; TELECOMUNICAȚII C.F.R. S.A.; SOCIETATEA DE TRATAMENT BALNEARĂ RECUPERARE A CAPACITĂȚII DE MUNCĂ „T.B.R.C.M” S.A.; COMPANIA NAȚIONALĂ ADMINISTRAȚIA CANALELOR NAVIGABILE S.A. și

COMPANIA NAȚIONALĂ ADMINISTRAȚIA PORTURILOR DUNĂRII
FLUVIALE S.A..

Prin urmare, considerăm că în speță sunt pe deplin aplicabile următoarele concluzii reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 62/2017:

"Curtea constată, astfel, că legea, în redactarea pe care a adoptat-o Camera Deputaților, se îndepărtează în mod substanțial atât de textul adoptat în Senat, cât și de obiectivele urmărite de inițiativa legislativă. Prin modificările aduse, Camera Deputaților reglementează dispoziții care nu au fost niciodată și în nicio formă puse în dezbaterea Senatului, ca prima Cameră sesizată.

Pornind de la premisa că legea este, cu aportul specific al fiecărei Camere, opera întregului Parlament, Curtea reține că autoritatea legiuitoare trebuie să respecte principiile constituționale în virtutea cărora o lege nu poate fi adoptată de către o singură Cameră. Or, din analiza dispozițiilor deduse controlului de constituționalitate, Curtea constată că soluțiile adoptate de Camera Deputaților nu au făcut obiectul inițiativei legislative și nu au fost dezbătute în Senat."

III.) MOTIVE DE NECONSTITUȚIONALITATE INTRINSECI

1. ÎNCĂLCAREA PRINCIPIULUI EGALITĂȚII ÎN FAȚA LEGII

Prin legea care face obiectul prezentei sesizări sunt introduse o serie de dispoziții derogatorii de la dreptul comun, care creează Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A. un regim juridic distinct, care i se aplică în mod exclusiv.

Reținem, în acest sens, următoarele dispoziții:

- *„Art. 6 – (3) Mandatul membrilor Consiliului de Supraveghere are o durată de 4 ani și se poate reînnoi de cel mult două ori. Prin derogare de la prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 109/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările ulterioare, primii membri ai Consiliului de Supraveghere se numesc temporar de către acționar prin ordin al ministrului*

finanțelor publice, iar Consiliul de Supraveghere numește Directoratul, până la numirea noilor membri ai Consiliului de Supraveghere și ai Directoratului, pe o perioadă care să nu depășească 18 luni. (...)”

- *„Art. 7 – (10) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare, transferul dreptului de proprietate asupra acțiunilor aduse aport la capitalul social al FSDI care sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată sau în cadrul unui sistem alternativ de tranzacționare se va realiza în baza prevederilor art. 98 alin. (1) din Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Prevederile art. 37 din Legea nr. 24/2017 nu sunt aplicabile.”*
- *„Art. 11 – (1) FSDI este exceptată de la aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, aprobată cu modificări prin Legea nr. 769/2001, cu modificările și completările ulterioare.”*
- *„Art. 11 – (2) Înstrăinarea de către FSDI a unor acțiuni sau alte active aflate în proprietatea sa nu este supusă prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, aprobată prin Legea nr. 44/1998, cu modificările și completările ulterioare, și nici a prevederilor Legii nr. 137/2002 privind unele măsuri pentru accelerarea privatizării, cu modificările și completările ulterioare.”*
- *„Art. 12 – (1) Prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 109/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările ulterioare, se aplică FSDI, cu excepția prevederilor referitoare la remunerarea membrilor Consiliului de Supraveghere și a Directoratului. (...)”*

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale, *„principiul egalității în fața legii, consacrat prin art. 16 din Constituție, presupune instituirea unui tratament egal pentru situații în care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite”* (a se vedea Decizia nr. 2/2017, Decizia nr. 117/2018 ș.a.), astfel că *„situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional”* (a se vedea Decizia nr. 573/2011, Decizia nr. 366/2014 ș.a.).

Totodată, Curtea a mai reținut că sintagma „fără privilegii și fără discriminări” din cuprinsul art. 16 alin. (1) din Constituție privește două ipoteze normative distincte, iar incidența uneia sau a alteia dintre acestea implică, în mod necesar, sancțiuni de drept constituțional diferite (a se vedea Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 9 februarie 2015). Astfel, nesocotirea principiului egalității în drepturi are drept consecință neconstituționalitatea privilegiului sau a discriminării care a determinat, din punct de vedere normativ, încălcarea acestuia; discriminarea se bazează pe noțiunea de excludere de la un drept, iar remediul constituțional specific, în cazul constatării neconstituționalității discriminării, îl reprezintă acordarea sau accesul la beneficiul dreptului. **În schimb, privilegiul se definește ca un avantaj sau favoare nejustificată acordată unei persoane/ categorii de persoane; în acest caz, neconstituționalitatea privilegiului nu echivalează cu acordarea beneficiului acestuia tuturor persoanelor/categoriilor de persoane, ci cu eliminarea sa, respectiv cu eliminarea privilegiului nejustificat acordat**” (a se vedea Decizia nr. 387/2017).

În speță, se poate observa că prin efectul dispozițiilor legale antereferte, Fondul Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A. este sustras de sub incidența unei serii de acte normative (OUG nr. 109/2011, Legea nr. 297/2004, Legea nr. 24/2017, OUG nr. 64/2001, OUG nr. 88/1997, Legea nr. 137/2002), creându-i-se, pe această cale, un tratament juridic distinct, mai favorabil decât cel de drept comun. Prin urmare, apreciem că derogările instituite au natura unor privilegii, în sensul considerentelor Curții precitate.

Așadar, art. 6 alin. (3), art. 7 alin. (10), art. 11 alin. (1), art. 11 alin. (2) și art. 12 alin. (1) din *Legea privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții – S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative* (PL-x nr. 236/2018) încalcă art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție.

2. ÎNCĂLCAREA PRINCIPIULUI SECURITĂȚII JURIDICE

Potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, “*În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie*”. Această obligație, care revine atât persoanelor fizice cât și persoanelor juridice, se aplică în egală măsură și Parlamentului, inclusiv în privința modului de exercitare a atribuției sale principale și esențiale, respectiv

aceea de unică autoritate legiuitoare a țării, care constă în elaborarea proiectelor de lege și adoptarea acestora ca legi ale statului român.

Curtea Constituțională, a reținut, în jurisprudența sa constantă, că respectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative constituie un veritabil criteriu de constituționalitate prin raportare la aplicarea art. 1 alin. (5) din Constituție.

În acest sens, prin Decizia nr. 26/2012, Curtea Constituțională a reținut următoarele:

„Deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, Curtea constată că prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară.

Totodată, trebuie avute în vedere și dispozițiile constituționale ale art. 142 alin. (1), potrivit cărora "Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției", și pe cele ale art. 1 alin. (5) din Constituție, potrivit cărora, "în România, respectarea [...] legilor este obligatorie". Astfel, Curtea constată că reglementarea criticată prin nerespectarea normelor de tehnică legislativă determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii."

În primul rând, apreciem că din ansamblul actului normativ nu rezultă cu claritate cărui scop este afectată activitatea Fondului. Astfel, pe de o parte, din art. 4 alin. (1) rezultă că activitatea Fondului este subsumată unor obiective de interes public, precum dezvoltarea infrastructurii în România, crearea locurilor de muncă, stimularea inovației și a noilor tehnologii, creșterea capitalului uman pe termen lung sau creșterea competitivității românești, iar, pe de altă parte, din art. 2, art. 5 alin. (2) și (3) rezultă că finalitatea urmărită este exclusiv obținerea de profit, deciziile de management fiind luate „pe baze comerciale”.

În al doilea rând, considerăm că și dispozițiile referitoare la raporturile dintre Fond și societățile la care acesta este acționar sunt contradictorii. Astfel, potrivit art. 4 alin. (2), „În

administrarea societăților la care FSDI este acționar majoritar, FSDI va avea în vedere și strategiile sectoriale guvernamentale". Deci, dispoziția stabilește că Fondul va avea competențe de administrare asupra societăților la care este acționar, în vreme ce art. 5 alin. (5) din Lege dispune că *„societățile din portofoliul FSDI își stabilesc în mod independent strategiile comerciale și comportamentul concurențial pe piață”, sens în care „FSDI, în calitate de acționar, nu va stabili și/sau nu va influența, direct sau indirect, strategiile comerciale și comportamentul concurențial pe piață al societăților pe care le deține în portofoliu, și nu se va implica în activitatea de zi cu zi a companiilor pentru care are acțiuni în portofoliu”*.

Prin urmare, cu privire la prevederile art. 2, art. 4 alin. (1), art. 5 alin. (2) și (3), respectiv la cele ale art. 4 alin. (2) și art. 5 alin. (5) din Legea care face obiectul prezentei sesizări, considerăm pe deplin aplicabile următoarele considerente reținute de Curte în Decizia nr. 26/2012:

„Existența unor soluții legislative contradictorii și anularea unor dispoziții legale prin intermediul altor prevederi cuprinse în același act normativ conduc la încălcarea principiului securității raporturilor juridice, ca urmare a lipsei de claritate și previzibilitate a normei, principiu ce constituie o dimensiune fundamentală a statului de drept, astfel cum acesta este consacrat în mod expres prin dispozițiile art. 1 alin. (3) din Legea fundamentală.”

În al treilea rând, considerăm că normele derogatorii instituite prin art. 6 alin. (3), art. 7 alin. (10), art. 11 alin. (1) și (2) și art. 12 alin. (1) nu respectă exigențele de tehnică legislativă, întrucât legiuitorul s-a limitat la a arăta că Fondul nu cade sub incidența actelor normative indicate, fără a reglementa și soluția legislativă diferită în raport de reglementarea cadru în materie, aplicabilă în speță. În același sens, rigorile de tehnică legislativă impun indicarea expresă a prevederilor legale de la care se derogă, nefiind suficientă precizarea, în ansamblu, a actului normativ față de care se instituie un regim special, cum a procedat legiuitorul în cazul de față.

Pe cale de consecință, art. 6 alin. (3), art. 7 alin. (1), art. 11 alin. (1) și (2) și art. 12 alin. (1) crează incertitudine în privința dispozițiilor legale aplicabile în cauză, cu consecința încălcării principiului securității juridice, cuprins în art. 1 alin. (5) din Constituție.

Tabel semnături - Sesizare de neconstituționalitate a Legii privind înființarea Fondului Suveran de Dezvoltare și Investiții - S.A., precum și pentru modificarea unor acte normative (PLx 236/2018)

NR.	DEPUTAT	SEMNAȚURĂ	PARTID
1.	BARNA ILIE-DAN		USR
2.	BENGA TUDOR-VLAD		USR
3.	BÎZGAN-GAYRAL OANA-MIOARA		Neafiliat
4.	BOTEZ MIHAI-CĂTĂLIN		USR
5.	BULAI IULIAN		USR
6.	CHICHIRĂU COSETTE-PAULA		USR
7.	COSMA LAVINIA-CORINA		USR
8.	DAN NICUȘOR-DANIEL		Afiliat USR
9.	DEHELEAN SILVIU		USR
10.	DOBROVIE MATEI-ADRIAN		USR
11.	DOHOTARU ADRIAN-OCTAVIAN		Neafiliat
12.	DRULĂ CĂTĂLIN		USR
13.	DURUȘ VLAD-EMANUEL		USR
14.	GHINEA CRISTIAN		USR
15.	ION STELIAN-CRISTIAN		USR
16.	IURIȘNIȚI CRISTINA-IONELA		USR
17.	LUPESCU DUMITRU		USR
18.	MOȘTEANU LIVIU-IONUȚ		USR
19.	NĂSUI CLAUDIU-IULIUS-GAVRIL		USR
20.	POP RAREȘ-TUDOR		USR
21.	POPESCU NICOLAE-DANIEL		USR
22.	PRISNEL ADRIAN-CLAUDIU		USR
23.	PRUNĂ CRISTINA-MĂDĂLINA		USR
24.	RĂDULESCU DAN-RĂZVAN		USR
25.	RODEANU BOGDAN-IONEL		USR
26.	SEIDLER CRISTIAN-GABRIEL		USR
27.	STANCIU-VIZITEU LUCIAN-DANIEL		USR
28.	UNGUREANU EMANUEL-DUMITRU		USR
29.	VLAD SERGIU-COSMIN		USR
30.	ZAINEA CORNEL		USR

